

Informace

odborné knihovny

Přehled dokumentovaných článků
z českých a zahraničních odborných časopisů



3/2007

únor 2007
Praha

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou další číslo našeho periodika, které Vám přináší aktuální informace z širokého spektra českých a zahraničních odborných časopisů.

V přehledu jsou zpracovány články za poslední období (měsíc leden). Vzhledem k různým opožděným dodávkám, darům a různé periodicitě se mohou v dokumentaci vyskytnout i starší čísla časopisů.

Informace s tímto přehledem vycházejí 1x měsíčně a jsou pro Vás dostupné v tištěné podobě na sekretariátech odborů a v elektronické podobě včetně archivu na intranetových stránkách odborné knihovny MF na adrese: <http://knihovna.mfcr.cz/>.

V tomto čísle jsou z **českých titulů** podchycena např. témata: makroekonomická rovnováha české ekonomiky v letech 1995 až 2005, komunitární legislativa v jazycích nových členských států (absence řádného vyhlášení), příprava ČR na přijetí eura (původní vize, současný stav, eurostrategie, kritéria), dynamika konvergence cenové úrovně ČR, filantropie z hlediska daní a „Klausovy“ transformační polštáře a jejich úspěšnost.

Ze **zahraničních zdrojů** pak upozorníme např. na články týkající se nového rámce EU pro dohled nad pojišťovníctvím (Solvency II), zvláštních úprav zprostředkování a poradenské činnosti v právním rámci finančního trhu na Slovensku, restrukturalizace evropského bankovníctví, charakteristiky hospodářského růstu v postsocialistických zemích v letech 1990-2003, významu zatížení hospodářských subjektů úředními statistikami (výsledky studie Německého institutu pro hospodářský výzkum – DIW), povinnosti platit daň z přidané hodnoty u činností v rámci výkonu veřejné moci a na komentář k indexu korupce 2006.

V další části Informací Vám nabízíme **překlady**: Sociální pokladny uvidí jen málo z peněžní záplavy (kam půjdou zvýšené příjmy z DPH v Německu), Peníze za nečinnost (příjmy domácností, zkreslení údajů a chudoba v Německu), Transparentnost hedgeových fondů a Švédský sociální stát stojí i nadále hodně peněz (DPH ve Švédsku a ve světě).

Přejeme Vám, abyste v našich Informacích našli to, co potřebujete.

Mgr. B. Čížinská
VO 303

Bulletin Informace odborné knihovny vydává odd. finančních a ekonomických informací MF

Redakce: Ing. J. Böhmová, Mgr. B. Čížinská, A. Mazaná, Mgr. M. Tichá

Do čísla přispěly: M. Beránková, Ing. K. Gubová, Ing. J. Málková, A. Mazaná,
Mgr. J. Němečková, Mgr. A. Sahánková, Mgr. M. Tichá

O B S A H

Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	4
Daně.....	4
Ekonomické vědy. Ekonomie	17
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	18
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	27
Informatika. Počítače	32
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	33
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	33
Podnik a podnikání.....	35
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	36
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	38
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	39
Právo.....	41
Statistika. Demografie. Sociologie.....	44
Účetnictví	45
Veřejná správa.....	47
Veřejné finance. Rozpočet	48
Zdravotnictví	50
Životní prostředí.....	51
Životní úroveň	51
Ostatní	52
Zkrácené překlady odborných článků.....	53

Daně

Harald Schumacher ... [et al.]

Das 19-Prozent-Monster

19procentní monstrum

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 52, S. 78, 81-87

Dopady zvýšení DPH v Německu na spotřebitele (zákazníky), obchodníky, výrobce a služby. Základní a snížená sazba, krátce k problematickému posuzování zboží a výrobků s možností dvojího upotřebení. Odvětví s odlišným režimem DPH.

arqus

arqus-Stellungnahme zur faktischen Abschaffung der Erbschaftsteuer für Unternehmer

Stanovisko arqus [pracovní skupina kvantitativní daňové nauky] k faktickému zrušení daně dědické pro podnikatele

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 50, S. 2700-2702

Daň dědická při (mezigeneračních) převodech podnikového majetku. Podle názoru skupiny arqus nemá současné zvýhodnění podnikového majetku ekonomické opodstatnění a také odporuje principu rovnoměrnosti zdanění. Toto zvýhodnění se podle plánů spolkové vlády má dále zvětšit tím, že v určitých případech by převod podnikového majetku byl úplně osvobozen od daně. Namísto tohoto nesystematického osvobozování od daně dědické je potřeba hledat alternativu, která by umožňovala zmírnění příp. problému s likviditou při převodech podnikového majetku, pokud by daň dědická nadále byla zachována - v opačném případě je možné účinnost a rovnoměrnost zdanění nastolit pouze úplným zrušením daně dědické. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Bert Losse

Aus der Tasche

Z kapsy

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 52, S. 56-58

Daňová a odvodová zátěž občanů v Německu v roce 2007; typizované příklady příjmů a výdajů domácností ukazují výši přímých daní a odvodů (daň ze mzdy, jednotlivá pojištění), výši speciálních spotřebních daní (daň z minerálních olejů, daň z elektřiny atd.), výši DPH vázané na spotřebu, komunálních daní a poplatků (pozemková daň, daň ze psů, vodné a stočné, odvoz odpadu, daň z vodních srážek (týká se bydlení v rod. domech) atd. Tab.

Alexander v. Wedelstädt

Die Änderungen der Abgabenordnung durch das Jahressteuergesetz 2007

Změny Poplatkového řádu vyplývající z ročního daňového zákona pro rok 2007

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 50, S. 2715-2717

K jednotlivým změnám a úpravám v německém Poplatkovém řádu, které vyplývají z ročního daňového zákona pro rok 2007 (významné je např. nově zavedené zpoplatnění závazné informace podávané finančním úřadem). V úvodu příspěvku jsou krátce zmíněny zatím nerealizované změny, k jejichž řešení má dojít v průběhu roku 2007. - Odkazy. Rubrika: Steuerrecht [B]

Stefan Linz, Timm Behrmann, Tobias Müller, Kristina Kott

Belastung der Haushalte durch die Mehrwertsteuererhöhung 2007

Zatížení domácností v důsledku zvýšení daně z přidané hodnoty v roce 2007

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 11, S. 1124-1129

V souvislosti se zvýšením běžné sazby DPH ze 16 na 19 procent od 1.1.2007 v Německu autoři příspěvku zkoumají dopady tohoto zvýšení na soukromé domácnosti. Sledují zejména rozdíly dopadů zvýšení DPH podle typů domácností, podle různých příjmových skupin a podle struktury spotřebních výdajů. Pro zboží základní spotřeby zůstává sazba DPH nezměněna, rovněž u zboží osvobozeného od DPH nedošlo ke změně. 2 tab., 8 grafů, vzorce. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Preise

Josef Šrotýř

Co je míněno pojmem vymáhání daňových nedoplatků a daňová exekuce?

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 23, s. 21-23

Autor v úvodu upozorňuje, že v daňovém řízení je pojem vymáhání daňových nedoplatků širší, než je samotný pojem daňová exekuce (lze sem mj. zahrnout i zaslání upozornění na daňový nedoplatek, zjišťování potřebných údajů o daňovém dlužníkovi, vykonání místního šetření apod.). Dále k pojmu exekuční titul v daňovém řízení a ke čtyřem typům daňové exekuce. V závěru o doložce vykonatelnosti. Rubrika: Právo

Gabriel Beer

Dane siahnu fajčiarom hlbšie do vreciek

Trend, 2007, č. 2, s. 24

Spotřební daně v SR, avízo prudkého zvýšení cen cigaret v roce 2008 a 2009 (k parametrům spotřební daně u ceny cigaret stanoveným EU). Graf, tab. K tématu i další příspěvky na s. 25 a 22-23. Rubrika: Téma [T] : Tabak, s. 20-25

Vladimír Mokřý

Dane, zdaňovanie a daňová sústava

Biatec, december 2006, roč. 14, č. 12, s. 16-20

Pojednání o úloze a funkci daňové soustavy (a daní vůbec). Klasifikace státních příjmů, míra zdanění, volba způsobu zdaňování. 1 schéma. - 9 lit.

Miroslav Kalousek ; [rozhovor vedli] Zbyněk Fiala, Emil Szirmai

Daně se sníží všem

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 3, s. 20-22

Rozhovor s novým ministrem financí o chystaných změnách v daňovém systému. Podrobněji k otázce jediné sazby daně z příjmu fyzických i právnických osob, k sazbám u DPH, k problematice mandatorních výdajů a k dalším otázkám (např. k rušení solidarity v oblasti daně z příjmů). Fot.

Alena Koutná

Daň darovací - placení daně a daňové přiznání

Daně a právo v praxi, 2007, roč. 12, č. 1, s. 34-39

Předmět daně darovací, daňová povinnost, vrácení daru, poplatník, sazby, daňové přiznání. Doplněno příklady a vzorem vyplněného daňového přiznání k dani darovací.

Andrej Diky

Daň silniční za rok 2006 a placení záloh za rok 2007

Praktický poradce v daňových otázkách, 2006, č. 25-26

Rekapitulace vývoje v oblasti daně silniční od r. 2004. Termín pro podání přiznání k dani silniční za rok 2006, údaje o tiskopisu. Placení záloh na rok 2007 (termíny). Nejčastější nálezy daňových kontrol. Příklady pro vyplnění přiznání k dani silniční za rok 2006. Doplněno vzorem vyplněného daňového přiznání. Rubrika: 12 - Silniční daň, s. 1-10

Petra Nováková

Daňová ztráta aneb Nad jedním rozhodnutím Nejvyššího správního soudu

Daně a právo v praxi, 2006, roč. 11, č. 12, s. 56-57

Autorka provádí rozbor rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23.3.2006, čj. 7 Afs 165/2004-103 a apeluje na daňové subjekty, aby uplatňovaly veškeré své návrhy související se stanovením výše jejich daňové povinnosti včas, tj. před vlastním dodatečným doměřením daňové povinnosti. Rovněž vyzývá správce daně, aby postupovali v daňovém řízení v úzké součinnosti s daňovým subjektem. Podrobně o zákonných pravidlech uplatnění daňové ztráty, o pozdním uplatnění daňové ztráty a o možnosti uplatnění daňové ztráty v daňové kontrole.

Jan Šíroký

Daňové aspekty podnikání v zemích EU: Slovinsko

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 23, s. 20

Stručná informace o firemní a osobní důchodové dani ve Slovinsku (osoby podléhající dani, odpisy, sazby aj.) a o dani z přidané hodnoty. 1 tab. Rubrika: Daně, dávky, poplatky

Václav Pikal

Daňové přiznání k dani silniční za rok 2006

Daňová a hospodářská kartotéka, 2007, roč. 15, č. 1, s. 14-18

Předmět daně silniční, vymezení poplatníků dle pokynu D-270, jaká vozidla se neuvádějí do daňového přiznání, základ daně a sazba silniční daně, roční sazba, snížení roční sazby daně (netýká se osobních automobilů), platba záloh. Doplněno příklady a vzorem vyplněné druhé strany daňového přiznání. Rubrika: Daně, dávky, poplatky

Michal Radvan

Daňové přiznání k dani z nemovitostí na rok 2007

Daně a právo v praxi, 2006, roč. 11, č. 12, s. 35-47

Podrobné pojednání o termínech pro podání daňového přiznání, o způsobech podání daňového přiznání, o placení daně z nemovitostí a o některých dalších povinnostech poplatníka daně z nemovitostí. Doplněno příklady vyplněných daňových přiznání.

Jan Štemberk

Daňové zatížení automobilismu v první polovině 20. století

Ekonomická revue, 2006, roč. 9, č. 4, s. 70-79

První pokusy o zdanění motorových vozidel v Čechách, daň z motorových vozidel, růst daňového zatížení v první polovině 30. let, daňové úlevy a přechod k nepřímému zdanění, návrat k přímému zdanění automobilismu v období německé okupace, situace těsně po osvobození. 1 tab. - Angl. abstrakt

Dana Trezziová

Daňové zákony čekají na změnu

Hospodářské noviny, 8.1.2007, roč. 51, č. 5, s. 11

K vysoké nákladovosti současného systému zdanění příjmů a k nutnosti realizace významných změn v daňové oblasti (daňové sazby, míra progresu zdanění). Dále o klíčovém významu stanovení daňového základu (doplněno příklady ze zahraničí).

Milan Skála

Důležité změny v majetkových daních

Daňový expert, 2006, roč. 2, č. 6, s. 5-12

Komentář ke změnám zákona o dani z převodu nemovitostí a zákona o dani z nemovitostí. Autor se věnuje zejména problematickým pasážím obou zákonů, které se týkají např. vyvlastnění, podávání daňového přiznání a placení daně z pozemků v případě spoluvlastnictví k pozemku, určení poplatníka a daňové povinnosti v souvislosti s návrhem na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí, podávání daňového přiznání v případě úmrtí poplatníka apod. Tab.

Vanessa Houlder

Europe's tax rivalry keeps multinationals on the move

Evropská daňová rivalita udržuje nadnárodní společnosti v pohybu

Financial Times, 19.1.2007, no. 36284, p. 9

Tempo snižování daňových sazeb pro podniky se v Evropě zrychluje díky intenzivní soutěži vlád o nové investice, v níž vedou Irsko, Švýcarsko a nové členské země EU. Někteří odborníci proto vyjadřují obavy, zda soutěž nakonec nepovede jen ke snížení daňových příjmů zemí a ohrožení výdajových programů.

Dana Trezziová

Filantropie z daňového pohledu

Daně a finance, 2006, roč. 14, č. 12, s.17-18

Jak stát podporuje filantropii daňovými nástroji a jak jsou tyto možnosti daňovými poplatníky využívány. Filantropie a její vývoj ve statistických datech, které má k dispozici daňová správa. Stručně k možnosti zavedení daňových asignací do českého daňového systému. 2 grafy.

Viktor Šmejkal

Francouzské daně z příjmů z pohledu daňového práva, elementární shrnutí a reflexe z tuzemského úhlu pohledu

Daně a finance, 2007, roč. 15, č. 1, s. 3-8, 10-20

Francouzský daňový systém, základní právní aspekty problematiky (pojem "daň", legitimita ukládané daňové povinnosti, spravedlivé zdanění a srozumitelnost systému). Daně z příjmů fyzických a právnických osob, daňové zatížení (podrobně o struktuře daně z příjmu, o poplatnících, o základu a sazbě daně apod. - srovnání s ČR). Teoretická otázka spravedlivého zdanění (ČR, Francie). Připojeny praktické informace (doporučená francouzská odborná literatura z daňové oblasti). Tab.

Olaf Storbeck

Geburt eines Goldesels

Zrození zlatého osla

Handelsblatt, 28.12.2006, Nr. 250, S. 10

Historie přípravy a zavedení DPH v Německu (k 1.1.1968); kolkovné (říšská daň na veškeré obraty zboží), metodika zrušené daně z obratu. Průvodní cenový resp. spotřebitelský šok v roce 1968. Rubrika: Report [HB]

Donata Riedel

Die gefühlte Steuerbelastung

Vnímané daňové zatížení

Handelsblatt, 28.12.2006, Nr. 250, S. 4

Zvýšení německé sazby DPH z 16 na 19 procent, vnímání a dopad na příjem spotřebitele (přehled a změny roku 2006/2007 na typizovaných příkladech v tabulce). Tab. - Překlad viz Informace odborné knihovny MF č. 1/2007.

Gesetz über steuerliche Begleitmaßnahmen zur Einführung der Europäischen Gesellschaft und zur Änderung weiterer steuerrechtlicher Vorschriften (SEStEG) : vom 7. Dezember 2006

Zákon o doprovodných daňových opatřeních k zavedení evropské společnosti a ke změně dalších daňových předpisů : ze 7. prosince 2006

Bundesgesetzblatt. Teil I, 12. Dezember 2006, Jg. 2006, Nr. 57, S. 2782-2806

Znění zákona o doprovodných daňových opatřeních v souvislosti se zavedením evropské společnosti a o změně dalších daňových předpisů (Německo). Mění se například zákon o dani z příjmů a prováděcí nařízení k tomuto zákonu, zákon o korporační dani, zákon o živnostenské dani a odpovídající prováděcí nařízení atd.

Roland Hodler, Kurt Schmidheiny

How fiscal decentralization flattens progressive taxes

Jak fiskální decentralizace vyrovnává progresivní daně

FinanzArchiv, June 2006, Vol. 62, No. 2, p. 281-304

Autoři představují teoretický model analyzující vztah mezi fiskální decentralizací a progresivním zdaněním. Zkoumají, do jaké míry fiskální decentralizace snižuje progresi u běžných daní ve federativním uspořádání státní správy, kdy si místní správa může stanovit úroveň zdanění. K otestování modelu jsou použita data z centrálního švýcarského regionu. 1 tab., 6 grafů, vzorce, příl. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Hélène Poirson

Inde: pour un régime fiscal générateur de croissance : développement

Indie: k daňovému režimu jako generátoru růstu

Problemes économiques, 2006, no 2907, p. 37-39

Navzdory modernizaci daňového systému se vládě Indie nepodařilo zvýšit významným způsobem své příjmy. Zvýšení daňové sazby u některých činností, které nekompensuje osvobození od daní, přispívá k nafukování stínové ekonomiky. Autorka zkoumá prostředky ke zvýšení daňových příjmů, které by nevedly k brzdění růstu, a sází na nepřímé daně, především na DPH, která stimuluje investice (mezinárodní zkušenosti ukazují, že zavedení národní daně z majetku a služeb může vyvolat zvýšení hospodářské účinnosti a stimulovat investice a vývoz při zvýšení příjmů o 1 % HDP). Ale řešení spočívá také v podpoře občanské fiskální uvědomělosti a v modernizaci správy pomocí zavádění nových informačních technologií kvůli boji proti daňovým únikům. Použito srovnávání číselných údajů z dalších asijských zemí. Graf.

Markus Suchanek, Christian Herbst

Internationales Schachtelprivileg für einen typisch still Beteiligten an einer luxemburgischen Kapitalgesellschaft : erste gerichtliche Klärung durch das FG Baden-Württemberg

Mezinárodní holdingové privilegium pro typického tichého společníka v lucemburské kapitálové společnosti : první soudní výklad uskutečněný Finančním soudem pro spolkovou zemi Bádensko-Württembersko

Finanz-Rundschau, 20. Dezember 2006, Jg. 88, Nr. 24, S. 1112-1118

Autoři rozebírají rozhodnutí Finančního soudu pro Bádensko-Württembersko z 24.7.2006 - 6 K 164/04 k problematice daňového osvobození výnosů z typické tiché účasti německé kapitálové společnosti na lucemburské kapitálové společnosti. Souhlasí, že za podmínky splnění předpokladu tzv. Schachtelprivileg (opatření zabráňujícího vícenásobnému zdanění v případě účasti jedné společnosti v jiné) jsou výnosy v Německu osvobozeny od daně. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze [FR]

Jahressteuergesetz 2007 (JStG 2007) : vom 13. Dezember 2006

Daňový zákon na rok 2007 : ze 13. prosince 2006

Bundesgesetzblatt. Teil I, 18. Dezember 2006, Jg. 2006, Nr. 60, S. 2878-2912

Znění daňového zákona na rok 2007, vydaného 13. prosince 2006 (Německo). Zákon obsahuje důležité změny daňových předpisů pro rok 2007 podle jednotlivých druhů daní. 2 tab. příl.

Alena Kohoutková

Ještě jednou k zahájení daňové kontroly a prolomení lhůty dle § 47 odst. 2 ZSDP

Daňový expert, 2006, roč. 2, č. 6, s. 21-25

Příspěvek navazuje na stať Ing. Ivo Šulce s názvem Zahájení daňové kontroly a prolomení lhůty dle § 47 odst. 2 ZSDP, uveřejněnou ve stejném čísle časopisu. Oba články se týkají odlišností a střetu daňového procesu a správního řízení a jejich promítnutí do judikatury. Autorka upřesňuje, co se rozumí úkonem podle odst. 2 ZSDP směřujícím k vyměření daně nebo jejímu dodatečnému stanovení, a dále se věnuje specifikům daňového procesu ve světle judikátů. V závěru ke vlivu rozhodnutí vydávaných ve správním soudnictví na kvalitu daňového procesu i na vývoj nové právní úpravy - daňového řádu.

Axel Cordewener

Juristische Auslegungsmethoden im Europäischen Mehrwertsteuerrecht : einige Anmerkungen zu den Schlussanträgen in den EuGH-Rechtssachen C-284/04 (T-Mobile Austria GmbH u.a.) und C-369/04 (Hutchison 3G UK Ltd. u.a.)

Metody právního výkladu v evropském právu daně z přidané hodnoty : některé poznámky k závěrečnému návrhu v právních řízeních Evropského soudního dvora C-284/04 (T-Mobile Austria GmbH aj.) a C-369/04 (Hutchison 3G UK Ltd. aj.)

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. Dezember 2006, Jg. 55, Nr. 12, S. 673-684

Autor kriticky analyzuje způsob právní interpretace příslušných ustanovení 6. směrnice EU ve dvou právních případech, projednávaných Evropským soudním dvorem. Probírá z tohoto hlediska závěrečné návrhy generální advokátky J. Kokott k otázce, zda státem organizovaná dražba práv na používání

frekvencí GSM a UMTS pro mobilní radiokomunikační systémy podléhá dani z přidané hodnoty. Pozn. -- K tématu viz též článek W. Tiedtkeho Umsatzsteuerpflicht der öffentlichen Hand (UR č.12/2006, s. 685-688). - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze

Axel Schrinner

Kieler Institut fordert Totalreform der Einkommensteuer

Institut světové ekonomiky v Kielu žádá celkovou reformu daně z příjmů

Handelsblatt, 15./16./17.12.2006, Nr. 243, S. 4

Výsledky studie ukazují, že německá daň z příjmů se stala brzdou růstu: i přes snižování daní v období let 1999-2005 je daňové zatížení tak vysoké, že vlastně nemotivuje zaměstnance ke snaze o vyšší výdělek. Poukazuje se na tzv. skryté zvyšování daní, k němuž dochází i přesto, že zvýšení platů pouze kopíruje inflaci. Za podstatně důležitější považují mnozí ekonomové nárůst mezního zatížení z 32,8 na 34,4 procenta - tento údaj uvádí podíl fiskálu na jednom dodatečně získaném euru. Studená progresse. Doporučení indexace tarifu daně z příjmů. Požadavek konstantního daňového zatížení; nutnost každoročního přizpůsobování např. paušálních nezdaniitelných částek. Zmíněna existence pohyblivých tarifů v USA, Kanadě, Belgii, Velké Británii, Nizozemsku. 2 grafy.

Kirchensteuer bei Pauschalierung der Lohnsteuer

Církevní daň v případě paušalizované daně ze mzdy

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 47, S. 2546

K možnostem postupu při odvodu církevní daně zaměstnavatelem (hromadně za zaměstnance) v Německu; povinnost zaměstnavatele zjistit a doložit v mzdové kartě prohlášení zaměstnance ohledně vyznání (resp. bez vyznání).

Václav Benda

Krácení nároku na odpočet DPH a roční vypořádání daně. [1.]

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 23, s. 8-14

Základní podmínky pro uplatňování nároku na odpočet daně, prokazování odpočtu daně, zkracování nároku na odpočet daně, vypořádání nároku na odpočet daně. Doplněno příklady. 1 tab. Rubrika: Daně, dávky, poplatky

Václav Benda

Krácení nároku na odpočet DPH a roční vypořádání daně. (2.)

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 24, s. 10-12

Dokončení článku je zaměřeno na zkracování nároku na odpočet daně u neziskových organizací. Doplněno příkladem. Rubrika: Daně, dávky, poplatky

Norbert Herzig, Alexander Bohn

Modifizierte Zinsschranke und Unternehmensfinanzierung - Diskussion von Plänen zur Unternehmensteuerreform 2008

Modifikované vymezení úroků a financování podniku - diskuse o plánech k podnikové daňové reformě v roce 2008

Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 1, S. 1-10

Plán reformy podnikových daní v Německu, který má být realizován od roku 2008, obsahuje čtrná opatření k redukci daňového zatížení podniků - ztrátu příjmů v důsledku daňových úlev pro podniky však je potřeba kompenzovat, a proto se uvažuje mj. o zavedení modifikované úrokové meze (jde o limit úrokového objemu za účelem snížení daňového odpočtu). Je představena a objasněna funkce úrokové meze a její důsledky pro podniky, resp. odpočitatelné podnikové výdaje. Příklady. 10 tab., 2 grafy. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Stefan Homburg

A new approach to optimal commodity taxation

Nový přístup k optimálnímu komoditnímu zdanění

FinanzArchiv, 2006, Vol. 62, No. 3, p. 323-338

Autor modelově analyzuje problematiku optimálního komoditního zdanění. K tomuto účelu upravuje standardní model všeobecné rovnováhy bez externalit, který dále doplňuje o spotřební ceny, výdělků, poptávku a další faktory. Ukazuje též praktické příklady využití modelu a vhodnost přístupu pro empirický průzkum. 1 graf, vzorce, příl. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Julie Hrstková

Nižší daně, vyšší růst?

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 2, s. 62-63

K výsledkům studie PriceWaterhouseCoopers pro Světovou banku, studie KPMG a OECD a dalších, které se zabývaly problematikou zdanění v posledních letech. Ze závěrů vyplývá, že těžiště daňových reforem bude spočívat ve snižování daní z příjmů a zvyšování spotřební daně a DPH. Podrobněji o vlivu snížení daní z příjmů na rozpočet, o dodatečném zdanění, o systému výběru daní apod. 2 tab.

Claus Luttermann

Normenklarheit im Steuerrecht und "unbestimmte" Rechtsbegriffe?

Přesnost a průhlednost právních norem v daňovém právu a "neurčité" právní pojmy?

Finanz-Rundschau, 5. Januar 2007, Jg. 89, Nr. 1, S. 18-23

Autor upozorňuje na aktuální potřebu jasné, jednoznačné a vyčerpávající vypovídací schopnosti výrazů a pojmů v daňových předpisech. Na konkrétních příkladech z této oblasti ukazuje výskyt metodických chyb, zavádějících "neurčitých" pojmů apod. a upozorňuje na potřebu věnovat větší pozornost metodice daňového práva. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze [FR]

Alena Holmesová, Jindřich Klestil

Nová přiznání k dani z nemovitostí od zdaňovacího období 2007

Finanční, daňový a účetní bulletin, 2006, roč. 14, č. 4, s. 25-26

Pracovníci MF stručně informují o zásadní úpravě formy (tiskopisu) daňového přiznání. Zároveň připomínají lhůtu pro podání daňového přiznání a seznamují s jednotlivými jeho druhy (dílčí, opravné a dodatečné daňové přiznání).

Milena Zůnová

Novela Šesté směrnice - směrnice Rady 2006/69/ES

Daňový expert, 2006, roč. 2, č. 6, s. 2-5

Stručný komentář ke směrnici Rady 2006/69/ES ze dne 24. července 2006, kterou se mění směrnice 77/388/EHS, pokud jde o některá opatření, která mají zjednodušit postup vyměřování daně z přidané hodnoty a napomoci zabránit daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem, a kterou se zrušují některá rozhodnutí o udělení výjimek. Podrobněji k úpravě odpočtu daně, ke stanovení základu daně ve výši ceny obvyklé a k rozšíření reverse-charge.

Hana Čermáková

Novela zákona o spotřebních daních - tabákové výrobky

Daně a právo v praxi, 2007, roč. 12, č. 1, s. 32-33

K často diskutované problematice zvyšování spotřební daně z tabákových výrobků. Autorka na příkladu ukazuje, jak ovlivňují (budou ovlivňovat) změny sazeb spotřební daně v letech 2005, 2006 a 2007 celkovou výši spotřební daně na krabičku cigaret. Tab.

Eva Sedláková

Novely zákona o daních z příjmů schválené v roce 2006

Právní rádce, 2006, roč. 14, č. 12, střed. příl. (13 s.)

Přehled všech novel zákona o daních z příjmů schválených v roce 2006 (zákon č. 56/2006 Sb., č. 57/2006 Sb., č. 109/2006 Sb., č. 112/2006 Sb., č. 179/2006 Sb., č. 189/2006 Sb., č. 203/2006 Sb., č. 223/2006 Sb., č. 245/2006 Sb., č. 264/2006 Sb. a č. 267/2006 Sb.). Praktická příručka.

Eduard Škoda

Novinky a změny ve zdaňování nemovitostí v roce 2007. 1. část

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2006, č. 24, s. 27-33

Komentář ke třem novelám zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí (s účinností od 1. ledna 2007). V této části příspěvku o důvodech změn a dále o nejdůležitějších změnách, které přináší první novela - zákon č. 545/2005 Sb. (např. zdaňování spoluvlastnických podílů, dvě splátky daně, osvobození od daně z pozemků aj.). K tématu viz i přisp. Ing. Anny Teklé s názvem Novely zákona o dani z nemovitostí pro rok 2007, uveř. v čas. Daňová a hospodářská kartotéka č. 23/2006, s. 1-5. Rubrika: 14 - Daně - ostatní, s. 145-151

Eduard Škoda

Novinky a změny ve zdaňování nemovitostí v roce 2007. 2. část - dokonč.

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2006, č. 25-26, s. 41-48

Komentář ke třem novelám zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí (s účinností od 1. ledna 2007). V této části příspěvku ke druhé a třetí novele zákona. Podrobněji k otázkám týkajícím se osvobození od daně ze staveb, k nové definici předmětu daně ze staveb a definici stavebního pozemku, k pokynům MF D-279 a D-280, k novému typu jednotného formuláře daňového přiznání apod. Rubrika: 14 - Daně - ostatní, s. 153-160

M. A. Kotljarov

Nový zemělný nalog: problémy i řešení

Nová pozemková daň: problémy a řešení

Finansy, 2006, no. 10, s. 49-52

Reforma pozemkových plateb v Rusku v posledních dvou letech: metodologické a praktické aspekty, nutnost nápravy chyb v legislativě. Tab.

Václav Benda

Oprava základu a výše daně při uplatňování DPH. (2.)

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 23, s. 17-19

Druhá část příspěvku je věnována problematice opravy základu daně u intrakomunitárních transakcí a při dovozu a vývozu zboží. Rubrika: Daně, dávky, poplatky

Tomáš Brandejs

Paušální zdanění pozdě registrovaných

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 51-52, s. 74-75

K rozsudku Evropského soudního dvora v případě C-128/05 Komise vs. Rakousko. ESD potrestal Rakousko, které v rozporu se Šestou směrnicí příliš zjednodušilo postupy vyměřování DPH pro malé zahraniční přepravce. I Česká republika možná přestupuje Šestou směrnicí, když zavedla zjednodušující paušální zdanění opožděně registrovaných k DPH.

Jaroslav Kobík

Penále a úrok u doměřeného daňového subjektu - úvahy nad novou právní úpravou

Daňový expert, 2006, roč. 2, č. 6, s. 12-16

K nové právní úpravě, podle které budou správci daně od 1. ledna 2007 ukládat při neplacení daní namísto dosavadního penále nové sankce (zákon č. 230/2006 Sb.).

Alfred Greiner

Progressive taxation, public capital, and endogenous growth

Progresivní zdanění, veřejné statky a endogenní růst

FinanzArchiv, 2006, Vol. 62, No. 3, p. 353-366

Autor představuje a analyzuje endogenní model růstu s veřejnými statky a progresivním zdaněním. Zvažuje přitom dvě verze modelu. První verze předpokládá, že státní rozpočet je vyrovnaný v každém časovém okamžiku. Druhá verze dovoluje veřejný dluh, ovšem za předpokladu jeho předem vymezené únosnosti. Dále se sleduje růstový efekt progresivních daňových schémat. 2 tab., 2 grafy, vzorce, příl. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Martin Děrgel

Příjmy fyzických osob osvobozené od daně

Daně a právo v praxi, 2006, roč. 11, č. 12, s. 14-22

Přehledně o příjmech fyzických osob osvobozených od daně. Autor se věnuje některým - především v praxi "významným" - druhům příjmů (objekty bydlení, jiné nemovitosti, movité věci, stravování na pracovišti, volný čas, nepeněžní dary). Doplněno příklady. Tab.

Eva Sedláková

Příjmy z prodeje majetku na základě smlouvy o smlouvě budoucí

Účetnictví, 2006, č. 12, s. 45-48

Příjmy z prodeje nemovitostí z daňového hlediska (příjmy z prodeje a budoucího prodeje bytu a rodinného domu, ostatních nemovitostí). Příjmy z převodu práv a účasti. Příjmy z prodeje cenných papírů. Doplněno příklady.

Richard Schmidt, Konstantin v. Busekist, Tanja Drescher

Rechtsentwicklungen zur Veräußerung von Anteilen an Kapitalgesellschaften gem. § 17 EStG

Vývoj právní úpravy prodeje podílů v kapitálových společnostech podle § 17 zákona o dani z příjmů

Finanz-Rundschau, 5. Januar 2007, Jg. 89, Nr. 1, S. 1-17

Autoři analyzují (z hlediska daňových poradců) problematiku změn daňových předpisů se zpětnou platností a jejich dopadů na finanční stabilitu daňových plátců. Zaměřují se na § 17 zákona o dani z příjmů v případě prodeje podílů v kapitálové společnosti a systematicky probírají otázku zpětné platnosti daňových změn z hlediska jejich ústavnosti, zpracování v odborné literatuře, judikatury Spolkového finančního soudu a Spolkového ústavního soudu a některých konkrétních právních sporů. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze [FR]

Jiří Nigrin

Rezervy od A do Z s důrazem na daňovou optimalizaci. [1.]

Daňová a hospodářská kartotéka, 2007, roč. 15, č. 1, s. 18-22

Podrobně k problematice tvorby rezerv. Členění rezerv (dle zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů), kdy lze tvořit rezervy na opravy hmotného majetku, způsob tvorby rezervy na opravu hmotného majetku, postup v případě nezhájení plánované opravy. Doplněno příklady. Rubrika: Daně, dávky, poplatky

Radmila Kulková

Ručitel v daňovém řízení

Daně a finance, 2006, roč. 14, č. 12, s. 3-17

Podrobné pojednání o problematice ručení v daňovém řízení. Institut ručení, daňový ručitel, zákonné ručení. Případy zákonného ručení využívaného v daňovém řízení. Podmínka upomenutí dlužníka a bezvýsledného vymáhání nedoplatku na dlužníkově. Výzva ručiteli k úhradě nedoplatku, odvolání proti výzvě. Postavení ručitele v daňovém řízení. Právo na informaci o výši nedoplatku, nahlížení do spisu. Ručitel a řízení o vyměření daně. Ručitel a povinnost hradit příslušenství nedoplatku na dani. Placení nedoplatku ručitelem. Zánik a přechod ručitelské povinnosti.

Ewald Dötsch, Alexandra Pung

SEStEG: die Änderungen der KStG

Zákon o doprovodných daňových opatřeních k zavedení evropské společnosti a o změně dalších daňových předpisů: změny zákona o korporační dani

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 49, S. 2648-2656

Podnikové daně v Německu. Německý zákon SEStEG nově upravuje zdanění přeshraničních podnikových restrukturalizací a kromě toho obsahuje i změny zákona o daních z příjmů, zákona o dani korporální, zákona o zahraničním zdanění a zákona o zdanění podnikové transformace. Příspěvek se podrobně věnuje změnám v dani korporální, resp. novému znění jejího § 12, jeho vztahu k ostatním předpisům a také jeho aplikaci; k daňovému vkladovému kontu dle § 27 a 29 zákona o dani korporální. - Odkazy. Rubrika: Steuerrecht [B]

Ewald Dötsch, Alexandra Pung

SEStEG: die Änderungen des UmwStG. Teil 1

Zákon o doprovodných daňových opatřeních k zavedení evropské společnosti: změny zákona o zdanění transformace podniku. Část 1.

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 50, S. 2704-2714

Regulační vliv zákona SEStEG na zákon o zdanění podnikové transformace (UmwStG) vede k "poevropštění" tohoto zákona a bude jej tedy možné aplikovat na případy fyzických či právnických osob zúčastněných na takové transformaci, pokud sídlí v EU nebo v ESVO. Přechod majetku (podmíněný splynutím) z korporace na osobní společnost či fyzickou osobu a změna právní formy z kapitálové na osobní společnost; zdanění převzatého zisku, resp. ztráty. Převod majetku mezi korporacemi v případě splynutí či štěpení. Tab. - Odkazy.

Ewald Dötsch, Alexandra Pung

SEStEG: die Änderungen des UmwStG. Teil 2

Zákon o doprovodných daňových opatřeních k zavedení evropské společnosti: změny zákona o zdanění transformace podniku. Část 2.

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 51/52, S. 2763-2773

Nejdůležitější změnou zákona SEStEG je zásadní změna koncepce v případě vložení podniku, části podniku či části mateřského podniku do kapitálové společnosti resp. do družstva; porovnání dosavadního práva a nové koncepce. Daňové dopady na straně vkládajícího podniku a na straně podniku přejímajícího. K pravidlu daňového zvýhodnění o 1/7 (váže se k tichým rezervám). Vložení částí kapitálové společnosti do kapitálové společnosti, zdanění těchto podílů. Souběh zisku z vložení I a II. 3 schémata. - Odkazy. Rubrika: Steuerrecht [B]

Norbert Mattes

Setzt dem Umsatzsteuerbetrug ein Ende! : eine Forderung, welche nicht nur von der EU-Kommission, sondern vor allem von den durch den Umsatzsteuerbetrug geschädigten Steuerzahlern erhoben wird

Učíte konec podvodům souvisejícím s daní z obratu! : požadavek vznášený nejen Evropskou komisí, ale především daňovými poplatníky poškozovanými podvody souvisejícími s daní z obratu

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. Dezember 2006, Jg. 55, Nr. 12, S. 689-691

Autor s ohledem na závažnost problému daňových podvodů u daně z obratu v Evropské unii zvažuje rámcové podmínky pro boj s tímto podvodem a shrnuje výsledky dosavadních obsáhlých diskusí. Analýza možností systému přepočtů ho vede k závěru, že konvenčními prostředky lze sotva dosáhnout výraznějších úspěchů v dané oblasti. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Diskussionsbeitrag [UR]

Pavel Nesnidal

Silniční daň v České republice a možné otázky nad její další existencí

Daně a finance, 2007, roč. 15, č. 1, s. 25-27

Základ silniční daně, zvýšená a snížená sazba silniční daně, poplatníci, osvobození od daně, zdaňovací období, daňová přiznání. Porovnání institutu silniční daně v ČR a Německu. Zdanění silničních motorových vozidel ve Velké Británii daní z vozidel (obdoba české silniční daně).

Luděk Pelcl

Sportovní činnost a daň z přidané hodnoty

Daně a právo v praxi, 2007, roč. 12, č. 1, s. 22-31

K problematice uplatňování DPH v oblasti sportu a v dalších činnostech, které se sportem souvisejí. Stručně k zákonu o podpoře sportu, dále k vymezení osob, které v oblasti sportu působí. Sportovní činnosti a DPH (ekonomická činnost a její definice pro účely DPH, osoba povinná k dani, překročení obratu a registrace za plátce DPH, občanské sdružení ve sportu a registrace za plátce DPH atd.). Doplněno 11 příklady. Schémata.

K. Schütrumpf

Steuervorteil freut Denkmalbesitzer

Majitelé památkových objektů se radují z daňového zvýhodnění

Handelsblatt, 1./2./3.12.2006, Nr. 233, Beilage Kunstmarkt S. 6

Daňové zvýhodnění památek v Německu; k možnostem daňových odpisů v případě pronájmu či vlastního využití památkového objektu.

Sijbren Cnossen

Tobacco taxation in the European Union

Zdanění tabáku v Evropské unii

FinanzArchiv, June 2006, Vol. 62, No. 2, p. 305-322

Příspěvek zkoumá a hodnotí daňovou politiku Evropské unie v oblasti zdanění tabáku a tabákových výrobků. Uvádí hlavní části dohodnuté struktury spotřebních daní (acquis communautaire) a upozorňuje na různost míry a struktury zdanění cigaret v rámci EU. Věnuje se též otázce, zda kuřáci platí ve vyšší dani i náklady, které jejich kouření přináší ostatním, a otázce padělání značek a pašování cigaret. 2 tab., 1 graf. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Fiscal policy in action

Walter Tiedtke

Umsatzsteuerpflicht der öffentlichen Hand : Schlussanträge der Generalanwältin im EuGH-Verfahren bezüglich der Versteigerung von UMTS-Lizenzen legen eine Änderung der bisherigen EuGH-Rechtsprechung nahe

Povinnost platit daň z přidané hodnoty u činností v rámci výkonu veřejné moci : závěrečné návrhy generální advokátky v soudních řízeních Evropského soudního dvora, týkajících se dražby licencí UMTS, přibližují změnu dosavadní jurisdikce Evropského soudního dvora

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. Dezember 2006, Jg. 55, Nr. 12, S. 685-688

Autor analyzuje problematiku zdanění státem organizované dražby práv na používání frekvencí pro mobilní telekomunikační systémy UMTS daní z přidané hodnoty. Probírá argumenty generální advokátky J. Kokott v závěrečných návrzích soudních řízení ESD ze 7.9.2006 (věc C-284/04) a ukazuje závažnost zvoleného výkladu jak pro příjemce licencí, tak pro vymezení zdanitelnosti státních aktivit a pro směřování ke změně dosavadní judikatury ESD s ohledem na výklad práva volné soutěže v EU. 1 schéma. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze

Václav Benda

Úprava a vyrovnání odpočtu DPH v příkladech

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 24, s. 15-20

Autor se zaměřuje (s použitím příkladů) na základní pravidla pro provádění úpravy a vyrovnání odpočtu daně z přidané hodnoty. Rubrika: Daně, dávky, poplatky

Tomáš Czwitkovics

Verejnoprávna strata súkromia

Trend, 2007, č. 2, s. 14-15

Ke koncepci výběru koncesionářských poplatků v SR, která by např. umožnila státnímu úřadu pro výběr televizních a rozhlasových poplatků nahlížet do firemního účetnictví. Režim platby poplatků (plošný ; pro všechny fyzické osoby bez ohledu na existenci či neexistenci rozhlasového či televizního přístroje, právnické osoby by platily buď podle počtu zaměstnanců, nebo podle počtu přístrojů). Návrh dozíracích kompetencí státního úřadu pro výběr poplatků, předpoklad rozsáhlého přístupu k osobním aj. informacím.

Petr Gola

Výnosy zemí OECD z jednotlivých daní

Daně a finance, 2007, roč. 15, č. 1, s. 20-23

O daních, které jsou z hlediska výnosnosti nejdůležitější pro státní pokladnu v jednotlivých zemích OECD. Připojena přehledná tabulka.

Josef Šrotýř

Vztah fyzické a právnické osoby k veřejné správě v souvislosti s daňovým řízením

Daně a finance, 2006, roč. 14, č. 12, s. 19-22

Informace o tom, jakým způsobem lze reagovat na doručení exekučního příkazu v daňovém řízení. Doručení exekučního příkazu (dle zákona o správě daní a poplatků), výčet exekučních titulů a typy exekuce v daňovém řízení, kdo je oprávněn ve věci jednat (podat žádost, podat opravný prostředek apod.), možné způsoby řešení situace.

Daniel Schönwitz

Wichtige Wochen

Důležité týdny

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 46, S. 146-148, 150, 152, 154

Změna daňových předpisů od 1.1.2007 v Německu, možnosti daňových úspor pro: příjemce vysokých platů, rodiny, pendlery, dary a dědictví, investory, nabyvatele nemovitostí. 3 tab.

Josef Pomyje

Zálohy na daň z příjmů právnických osob

Finanční, daňový a účetní bulletin, 2006, roč. 14, č. 4, s. 14-18

K přetrvávající řadě nejasností při aplikaci daňových předpisů pokud se týká stanovení výše záloh na daň z příjmů právnických osob a jejich periodicity. Autor se ve svém příspěvku zaměřuje na nejčastěji se vyskytující pochybení a jejich příčiny. Podrobněji např. k rozlišování pojmů zdaňovací období a zálohové období a k vymezení poslední známé daňové povinnosti. Doplněno příklady.

Ondřej Burian

Zásadní judikát NSS k dani darovací u bezúročné půjčky

Praktický poradce v daňových otázkách, 2006, č. 24

K rozhodnutí NSS (čj. 1 Afs 106-2004/57) v jednom z daňových sporů, které zcela zásadním způsobem mění zaběhnutou praxi v interpretaci toho, co je to tzv. jiný majetkový prospěch, který je předmětem daně darovací. Dosavadní praxe, dopad rozhodnutí soudu. Popis případu, výklad zdůvodnění rozsudku. Rubrika: 14 - Daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí, s. 1-6

Pavel Kyselák

Zdanění stálé provozovny

Praktický poradce v daňových otázkách, 2006, č. 25-26

K pojmu "stálá provozovna", který uvádí jak zákon o daních z příjmů, tak i mezinárodní smlouvy o zamezení dvojího zdanění. Typy stálých provozoven, definice stálých provozoven podle smluv o zamezení dvojího zdanění, návazná metodika MF, službové stálé provozovny, stálá provozovna - staveniště, stálá provozovna - závislý zástupce, povinnosti plátců daně. Zdanění stálé provozovny. Připojeny výhrady ČR k modelové smlouvě OECD a ke komentáři OECD. Doplněno několika příklady. 1 tab. Rubrika: 11 - Daně ve vztahu k zahraničí, s. 1-32

Daniel Kunc, Jan Černohouz

Zdaňování komanditních společností

Právní rádce, 2006, roč. 14, č. 12, s. 33-39

Komanditní společnost jako jedna ze čtyř základních forem obchodních společností zakládaných za účelem podnikání - z daňového hlediska. Zdaňování za běžné období, zdaňování komplementářů a komanditistů za běžné období. Účetní pohled na zisk/ztrátu komanditní společnosti. Změna společníků komanditní společnosti. Změna právní formy komanditní společnosti (účetní a daňové aspekty). Daňová optimalizace (daňová uznatelnost nákladů komplementářů, využití daňových ztrát aj.).

Jiří Nekovář ; [rozhovor vedli] Martin Petříček, Ivana Oklešťková

Zdaňujme to, co neutěče

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 51-52, s. 28-31

Rozhovor s prezidentem Komory daňových poradců o daňovém systému a jeho složitosti. Podrobněji např. k možnosti daňové reformy, ke konceptu rovné daně, o odpovědnosti MF za stav daňového

systému, k diskusi o zrušení daně dědické, ke kvalitě daňové správy, k práci daňových poradců apod. Fot.

Eva Sedláková

Změny v daňovém přiznání k dani z příjmů fyzických osob a nejčastější problémy při jeho vyplňování pro r. 2006

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2006, č. 25-26, s. 27-39

K některým jak drobným, tak i významným změnám ve formuláři přiznání k dani z příjmů fyzických osob pro zdaňovací období 2006. Více o nezdanitelných částkách, o přesunech v oddílech, o doplnění příloh. Dále o dílčím základu daně podle § 7 zákona o daních z příjmů (paušální výdaje, rozdělení příjmů na spolupracující osobu) a o dílčím základu daně podle § 8 zákona o daních z příjmů (úroky, příjem plynoucí do společného jmění manželů, úpravy základu daně, zaplacené zálohy apod.). K tématu viz i čl. Ing. Petra Vrány s názvem Aktuální změny v přiznání k dani z příjmu fyzických osob, uveřejněný v čas. DKH č. 1/2007. Rubrika: 12 - Daň z příjmů, s. 831-843

Ondřej Dráb, Milena Zůnová

Změny v daňových předpisech od 1.1.2007

Daně a právo v praxi, 2007, roč. 12, č. 1, s. 2-10

Podrobně o změnách v oblasti daně z příjmů, daně z přidané hodnoty, správy daní a poplatků, daně z nemovitostí, daně z převodu nemovitostí a spotřebních daní. Doplněno příkladem. 1 tab.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 2/2007

K formuláři daňového přiznání. Zálohy na daň z příjmů. Přejedání z výdajového paušálu na skutečné výdaje. Umělecká díla. Pronajatý nemovitý majetek - technické zhodnocení. DPH a automobil v EU. Osvobození od daně při pronájmu bytů a nebytových prostor. Zahrnování vedlejších výdajů do základu daně. Otázky z praxe DPH. Osvobození příjmů z prodeje nemovitostí z hlediska DP. Uplatnění záloh v daňovém přiznání za zdaňovací období r. 2006.

Daňový TIP

č. 2/2007

Nová právní úprava sankcí v daňovém řízení. Vzájemný vztah účetnictví a daní s příklady závislosti daňového postupu na zvoleném způsobu účtování. Částka na faktuře a DPH v české měně. Sazba DPH u zprostředkování penzijního pojištění. Osvobození prodeje pozemku vydaného v souvislosti s nápravou některých majetkových křivd.

č. 3/2007

D-300 - 1. část - Daňové a nedaňové výdaje (náklady). Reklamace vad a jejich řešení z účetního a daňového pohledu. Soukromé výdaje a výdaje spojené s podnikáním na jednom dokladu. Daň z nemovitostí při kombinované činnosti. Evidence dálničních známek - jak zaúčtovat? Razítko jako platná náležitost daňového dokladu. Je možné přeúčtovat placené mýtné?

Ekonomické vědy. Ekonomie

Martin Debus, Jochen Michaelis

Ausbildung, Erwerbsphase, Renteneintritt - demografischer Wandel und optimale Zeitallokation im Lebenszyklus

Education, working period, retirement - demographic change and optimal time allocation within the life-cycle

Vzdělání, období pracovní aktivity, nástup do důchodu - demografické změny a optimální načasování v životním cyklu

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, November 2006, Bd. 226, Heft 6, S. 611-628

Studie zkoumá, do jaké míry demografické trendy ovlivňují rozhodování o ukončení studia, příp. o nástupu do důchodu a jak tyto skutečnosti zmírňují vyostřující se problematiku přerozdělování. Představuje nejprve model a výpočet individuální optimalizace. Dále sleduje určující faktory pro optimální načasování studia a odchodu do důchodu a zavádí rozšíření modelu o rozpočtová omezení důchodového pojištění. Vzorce, 2 příl. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Abhandlungen/Original papers

Torge Middendorf

Human capital and economic growth in OECD countries

Lidský kapitál a ekonomický růst v zemích OECD

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, November 2006, Bd. 226, Heft 6, S. 670-686

Autor přispívá do diskuse o přínosu lidského kapitálu pro ekonomický růst. Zaměřuje se na panel dat pro země OECD, seznamuje s odhadními technikami umožňujícími upřesnění analýzy vztahu lidského kapitálu a ekonomického růstu a vyhodnocuje zjištěné empirické výsledky. 4 tab., vzorce, tab. příl. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Abhandlungen/Original papers

Erkki Koskela, Mikko Puhakka

Indeterminacy and stabilization of endogenous cycles with balanced-budget distortionary taxation

Neurčitost a stabilizace endogenních cyklů s rozpočtově vyrovnaným zkresleným zdaněním

FinanzArchiv, June 2006, Vol. 62, No. 2, p. 149-167

Studie analyzuje dopady zkresleného zdanění práce na endogenní cykly a zachování rovnováhy. Prezentuje jednoduchý mezigenerační model s předpokladem, že vláda používá zkreslené zdanění za účelem udržení vyrovnaného rozpočtu. Charakterizuje konkurenční rovnováhu s proporcionálním zdaněním, vztah mezi úrovní daní a endogenními cykly, dopady daňové politiky na indeterminovanost rovnováhy. Vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Michał Brzeziński, Krzysztof Kostro

Jakie korzyści odnosi ekonomia z badań nad własną historią?

Jaké výhody získává ekonomická teorie ze studia vlastní historie?

Ekonomista, 2006, nr 6, s. 745-770

Článek rozebírá otázku přisuzování malé váhy historii ekonomického myšlení (HEM) v rámci ekonomických výzkumů. Cílem je předložení teze dokládající, že zkoumání cest vývoje ekonomie v minulosti má velký význam pro současné uvažování v ekonomické teorii a pro výsledky výzkumné práce badatelů. Autoři chtějí dokázat, že i když by seznámení s HEM nebylo naprosto nezbytné k proniknutí do podstaty moderní ekonomie a ovládnutí jejích výzkumných nástrojů, může ekonomům dát znalosti a schopnosti, které jim velkou měrou pomohou v jejich úsilí lépe pochopit ekonomické jevy a dosáhnout lepších výsledků, bez ohledu na jejich hlavní profesní specializaci. Na závěr jsou uvedeny komentáře a argumenty historiků ekonomického myšlení k současné situaci v této oblasti. Vysvětl. - Angl. a rus. res. - Bibliogr. Rubrika: Artykuły

Zdzisław Sadowski

Liberalizm i rola państwa w gospodarce

Liberalismus a role státu v ekonomice

Ekonomista, 2006, nr 6, s. 705-713

Tématem příspěvku je vztah moderního liberálního myšlení k roli státu v dnešní tržní ekonomice. Současný model tržní ekonomiky spojuje tržní alokační mechanismy s pomocným a korekčním působením vládní politiky. Při zkoumání tohoto modelu je dnešní liberalismus v rozporu s neoliberální doktrínou. Liberalismus chápe roli vlády jako spoluregulátora ekonomiky, jehož zásahy jsou nutné v procesu spravedlivého rozdělování zisků (důchodu). Je chybou věřit, že liberalismus je v rozporu s prosociálními programy. Naopak - antisociální programy jsou charakteristickým rysem neoliberální ideologie, která si činí nárok na roli jediného správného interpreta ekonomické teorie zcela neopodstatněně. Pozn. - Angl. a rus. res. - Bibliogr. Rubrika: Artykuły

Mejra Festić

Procyclicality of financial and real sector in transition economies

Procykličnost finančního a reálného sektoru v tranzitivních ekonomikách

Prague economic papers, December 2006, Vol. 15, No. 4, p. 315-349

Příspěvek analyzuje náchylnost finančního sektoru k cyklickému vývoji a možné dopady na hospodářský cyklus a celkovou makroekonomickou stabilitu v transformačních ekonomikách. Vysvětluje nejprve teoreticky vzájemné závislosti sledovaných ukazatelů (inlace, objem výroby, ocenění aktiv, úvěrové riziko aj.) a dále provádí a vyhodnocuje empirickou analýzu pro Litvu, Českou republiku, Maďarsko, Polsko, Slovinsko a Slovensko. 7 tab., 7 grafů, vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Articles [PEP]

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Julie Hrstková

2007: rok koruny?

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 1, s. 60-61

K předpokládanému vývoji kurzu koruny v roce 2007, k vývoji cen, úrokových sazeb a inflace v ČR. Připojena predikce makroekonomického vývoje ČR (Patria Finance, KB, MF, ČNB a další). 1 tab.

Jürgen Angele

Bauspargeschäft 2005

Stavební spoření 2005

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 11, S. 1168-1175

Příspěvek představuje výsledky činnosti 26 německých stavebních spořitelů v roce 2005 a porovnává důležité ukazatele (počet nově uzavřených smluv, průměrnou dohodnutou částku stavebního spoření aj.) s předchozím rokem. Údaje jsou podrobněji členěny podle jednotlivých spolkových zemí a poskytují stručnou informaci i o stavební činnosti (výstavbě bytů a rodinných domů) ve starých a nových spolkových zemích v letech 1990-2005 a o vývoji úroků a stavebních nákladů. 6 tab., 3 grafy, tab. příl. Pozn. - Něm. res. Rubrika: Textteil : Geld und Kredit

Sergio Beristain

Brussels' 2007 agenda

Agenda Bruselu pro rok 2007

The Financial regulator, December 2006, vol. 11, no. 3, p. 27-30

Přehled legislativních kroků, které čekají Evropskou unii v r. 2007 v oblasti trhu finančních služeb (SEPA, MiFID, UCITS aj.) Tab.

Petr Koblic ; [rozhovor vedl] František Mašek

Burza chce i elektřinu

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 1, s. 26-28

Rozhovor s generálním ředitelem a předsedou burzovní komory Burzy cenných papírů Praha o avizovaném zahájení burzovních obchodů s elektrickou energií, o přípravách na aplikaci směrnice EU o investičních službách, o možných rizicích obchodování na komoditní burze, o jednáních o vzniku Centrálního depozitáře apod. Fot.

Zdeněk Mráz

Co se skrývá pod pokličkou IPO : pražská burza

Euro, 2007, č. 2, s. 56-57

Autor se zabývá specifickými aspekty primární veřejné nabídky akcií (IPO), které rozebírá na příkladu primární emise společnosti ECM, na jejíž přípravě se podílel. Přehledně probírá, proč a kdy by se společnost měla pro IPO rozhodnout, jak probíhá výběr banky, která IPO zorganizuje a umístí na trhu u investorů, jaká je funkce globálního koordinátora, bookrunnera, co je to bookbuilding atd. 1 tab. Rubrika: Hyde park

Ralph Atkins

A coming of age for the European currency

Přichází éra evropské měny

Financial Times, 28.12.2006, no. 36266, p. 2

Z hlediska hodnoty bankovek v oběhu předstihlo euro v prosinci 2006 dolar. Tato zpráva vychází z údajů o bankovkách v držení komerčních bank, nikoliv o rezervách centrálních bank. K popularitě eura přispěl i silný hospodářský růst eurozóny. Viz i článek na s. 1. Graf.

David Lascelles

Could London go it alone?

Mohl by jít Londýn svou cestou?

The Financial regulator, December 2006, vol. 11, no. 3, p. 21-25

Rostoucí euroskepticismus ze strany londýnské City, nespokojenost především s Akčním plánem pro finanční služby (FSAP), úvahy o možnosti "vystoupení" Británie z FSAP - argumenty pro a proti.

A Danish model in Aztec dress : mortgages

Dánský model v aztéckém hávu : hypotéky

The Economist, January 6th 2007, vol. 382, no. 8510, p. 60

Mexiko chce vyzkoušet dánský model hypoték - kombinaci pevných sazeb s možností předčasného splacení půjčky, která chrání dlužníky před úrokovými riziky. V Dánsku je druhý největší trh cenných papírů zajištěných hypotékou v Evropě. Dánský model považují ekonomové za ideální pro rozvíjející se hypoteční trhy. Graf. Rubrika: Finance and economics

David Liebig, Markus S. Schwaiger

Determinanten der Zinsspannen österreichischer Banken

Determinanty úrokového rozpětí rakouských bank

Finanzmarktstabilitätsbericht, Dezember 2006, Nr. 12, S. 116-130

Studie vychází z dat bankovního dohledu z let 1996-2005 a zkoumá determinanty, které ovlivňovaly výši úrokového rozpětí rakouských bank. Je popsán použitý model analýzy a vyhodnocují se zjištěné empirické výsledky jeho aplikace pro rakouský bankovní trh. 2 tab., vzorce. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Schwerpunktthemen

Vladimír Tomšík ; [rozhovor vedl] Josef Michl

Do kasina nechodím

Euro, 2007, č. 3, s. 42-43

Rozhovor s novým členem bankovní rady ČNB V. Tomšíkem se věnuje jeho dosavadní odborné praxi, jeho názorům na aktuální úkoly související s fungováním ČNB, vývoji jeho kritických názorů na

měnovou politiku ČNB i otázce správy devizových rezerv, kterou dostal v ČNB na starost. Rubrika: Události : Česká národní banka

Stanislav Polouček

Dohled pod křídly centrální banky

Bankovníctví, 2006, roč. 14, č. 12, s. 21-23

K problematice institucionálního uspořádání regulace a dohledu nad finančním sektorem. Institucionální uspořádání dohledu v EU, potřebnost mezinárodních pravidel pro regulaci a dohled. Dohled centrální banky a konflikt zájmů. Některé systémové problémy, které přináší integrovaný dohled v rámci centrální banky. Další argumenty proti bankovnímu dohledu v rámci centrální banky. 1 tab., 1 vlož. box.

Michal Pazour

Dynamika konvergence cenové úrovně ČR a strategie přistoupení k eurozóně

Politická ekonomie, 2006, roč. 54, č. 6, s. 802-815

Příspěvek upozorňuje na některá rizika pro vývoj české ekonomiky spojená s plněním kursového a inflačního kritéria v procesu sblížování cenových hladin v rámci EU. Zároveň hledá inspiraci pro stanovení vhodné strategie vstupu do mechanismu ERM II a následně do eurozóny v řecké a slovinské strategii přijetí eura. 7 grafů, 3 tab. - Angl. abstrakt - Lit.

Andrew Fight

Emerging markets struggle with Basel II

Nově vznikající trhy zápasí s Basilejskou dohodou II

The Financial regulator, December 2006, vol. 11, no. 3, p. 31-34

Na základě vlastních zkušeností autor tvrdí, že banky nově se rozvíjejících ekonomik jsou zcela nepřipravené na plnění nové dohody o přiměřenosti kapitálu.

Hermann Remsperger

Erweiterung der Eurozone

Rozšiřování eurozóny

Auszüge aus Presseartikeln, 14. Dezember 2006, Nr. 52, S. 7-9

Autor, člen bankovní rady Německé spolkové banky, se vyjadřuje k otázce vstupu nových členských zemí EU do eurozóny. Zdůrazňuje nezbytnost splnění všech kritérií stanovených pro přípravnou fázi tohoto vstupu, věnuje se i otázce institucionálních předpokladů, zejména pokud jde o nezávislost centrální banky. Pozornost věnuje i ekonomickým důsledkům rozšíření eurozóny, a to jak pro přistupující, tak pro stávající členské země. Pozn. - Lit. - Přetištěno z Ifo-Schnelldienst, München, z 30. listopadu 2006.

Tobias Buck

Euro transfer costs reduced

Náklady na převody v eurech se snížily

Financial Times, 11.1.2007, no. 36277, p. 3

Jak vyplývá ze zprávy Evropské komise, cena za přeshraniční bankovní převody v eurech představuje desetinu toho, co před šesti lety. Je to důsledek zákona přijatého v r. 2001. Zpráva nicméně vyjadřuje obavy, aby snížení ceny za mezinárodní platby nevedlo banky k účtování vyšších poplatků za transakce v národním měřítku.

Charlie McCreedy

Europe has made real progress on financial integration

Evropa dosáhla ve finanční integraci skutečného pokroku

Financial Times, 8.12.2006, no. 36251, p. 13

Význam finanční integrace v Evropské unii, pravidla UCITS, náklady na regulační změnu, MiFID, úkoly do budoucna.

Laurent Quignon

European banking restructuring

Restrukturalizující se evropské bankovníctví

Conjoncture, 2006, No. 11, p. 2-14

Evropské banky se rychle mění. Ačkoli známky internacionalizace konsolidačního procesu se na přelomu století teprve začaly objevovat, jakmile proběhly v letech 2004-2005 první přeshraniční operace, výlučně národní operace ztratily na prvořadosti. Nicméně značná obnova operací v některých zemích v r. 2006 ukazuje, že vnitřní upevňování ještě neskončilo. Ačkoli o konsolidaci bank byly popsány stohy papíru, studií speciálně zaměřených na mezinárodní rozměr tohoto procesu je poskrovnu. Neustálý strukturální tlak vyvolává dojem, že restrukturalizace evropského bankovníctví bude pokračovat, ale ve střednědobém výhledu se spíš zdá, že se proces přelije do jiných zeměpisných oblastí, než že by došlo k masivnímu pronikání neevropských operátorů. První částí příspěvku je tradiční teoretická analýza: dostatečný rámec pro rozbor stavu do přelomu století (vnitrostátní upevňování bankovníctví a klasické základy), pokračuje přehodnocení v rámci europeizace procesu a na závěr vyhlídky a scénáře dalšího vývoje - vše doplněno množstvím číselných údajů. Hospodářské ukazatele evropských bank jsou srovnávány s dalšími světovými bankami. 9 grafů, 3 tab. Pozn. - Odkazy.

Georges Ugeux

Exchange battles mask Europe's silence

Za burzovními bitvami se skrývá mlčení Evropy

Financial Times, 3.1.2007, no. 36270, p. 9

Změny, k nimž došlo ve světových burzách v loňském roce. Neschopnost euroburz vytvořit panevropský trh, který by mohl konkurovat LSE nebo americkým trhům, slabá podpora této myšlenky ze strany Evropské komise a Ecofin. Otázka, zda je model fúzí a akvizicí pro burzy ten správný a zda ke globalizaci kapitálových trhů nevede jednodušší cesta.

Oliver Stock

Geh mit Gott, Tolar

Bud' sbohem, tolare

Handelsblatt, 2.1.2007, Nr. 1, S. 28

Zavedení eura ve Slovinsku od 1.1.2007 (neoficiálně fungovalo paralelní užívání tolaru a eura již delší dobu), značení dvojími cenami, zdražování, kurz 239,64 tolaru/euro. Ztráta významného zdroje příjmů bank z cestovního ruchu v podobě směnárenského poplatku.

Melanie Bergemann

Geschäft mit der Not

Obchod s nouzí

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 48, S. 82, 84-87

Na spotřebitelské úvěry pro (většinou) sociálně slabé klienty v Německu se zaměřují zahraniční banky, jako je GE Money Bank, Citibank nebo Norisbank. Ty na rozdíl od tradičních německých bankovních domů nelikvidní klienty neodmítají, ale rozhodně se pak neostýchají nemajetnému žadateli o úvěr naučtovat tzv. úrokovou sazbu vázanou na bonitu klienta, která často představuje i více než dvojnásobek obvyklé sazby. Tyto "špinavé" úvěrové obchody tak jsou zajištěny proti riziku výpadku plateb, protože faktická sazba se většinou pohybuje vysoko nad proklamovanou sazbou okolo 4 procent - dosahuje i 16 procent. Celkovou splácenou částku dále výrazně zvyšuje také nezřídka zamlčované pojištění (pro případ úmrtí, nezaměstnanosti klienta ap.). Příklad z praxe. Graf.

Malcolm Levitt

How the City shows the way to greater union

Jak City ukazuje cestu k větší unii

Financial Times, 2.1.2007, no. 36269, p. 11

Otázka vytvoření jednotného trhu z pohledu londýnské City a Bruselu, konflikt ve filozofii regulace, tlaky na vytvoření jednotného evropského regulačního úřadu pro finanční trhy - údajná předčasnost tohoto konceptu.

Tarhan Feyzioglu

L'impact de l'inflation chinoise sur les États-Unis et le Japon

Dopad čínské inflace na USA a Japonsko

Problemes économiques, 2006, no 2910, p. 45-47

Tématem článku, který odkazuje na dokument (working paper) MMF, je vztah mezi úrovní inflace nově se vyvíjejících ekonomik a zemí průmyslových. Všeobecný pokles inflace ve světě v posledních letech přivedl některé ekonomy k podpoře tvrzení, že vznikající ekonomiky, zvláště Čína, způsobují vývozem levného zboží do vyspělejších ekonomik pokles cen na zbytku planety, "vyvážejí svou inflaci". Inflační napětí šířící se v poslední době vyvolalo opačnou argumentaci: byla by to tentokrát čínská poptávka, která by přivodila zvýšení cen ve zbytku světa. V pracovním materiálu MMF jsou tyto vztahy analyzovány a ukazuje se, že ve skutečnosti nic nenasvědčuje tomu, že Čína vyvážela inflaci do USA nebo Japonska, ale že by to mohlo být dokonce naopak. Použité ekonometrické modely a závěry. Graf. - Odkaz. - Feyzioglu, Tarhan; Willard, Luke. Does inflation in China affect the United States and Japan? Washington (D.C.) : IMF, 2006. Working Paper, no. 06/36. -- Feyzioglu, Tarhan: Tracking Chinese inflation's effects on United States and Japan. IMF Survey. 2006, vol. 35, no. 14, p. 218-219. -- Plný text všech materiálů k dispozici na www.imf.org.

Michal Skořepa, Viktor Kotlán

Inflation targeting: to forecast or to simulate?

Inflační cílování: předpovídat, nebo simulovat?

Prague economic papers, December 2006, Vol. 15, No. 4, p. 300-315

V souvislosti s problematikou inflačního cílování se autoři zaměřují na odhad budoucí inflace: na jeho konstrukci, jeho užití při tvorbě měnové politiky a na jeho komunikační stránku. Zkoumají výhody a nevýhody spojené s volbou předpovědi nebo simulací v uvedených třech fázích odhadování inflačního vývoje, včetně otázek spojených se zveřejňováním analýz centrální banky. 1 schéma, vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Articles [PEP]

Milan Šimáček

Jak zlepšit české tržní prostředí? : finanční trh

Euro, 2007, č. 3, s. 58-59

Autor upozorňuje na řadu nedostatků českého finančního trhu a ukazuje, že pro vznik atraktivního podnikatelského prostředí je třeba vytvořit některé standardní instituce a stabilní právní řád. Česká legislativa týkající se finančního trhu by se měla zjednodušit a zkvalitnit, domácí fondy by neměly být daňově znevýhodněny proti zahraničním, změnit by se měla infrastruktura finančního trhu aj. Rubrika: Hyde park

Johannes Jäger, Vanessa Redak

Kreditvergabe- und Bepreisungsstrategien österreichischer Banken vor dem Hintergrund von Basel II

Strategie rakouských bank pro poskytování úvěrů a jejich ocenění na pozadí nových požadavků bankovního dohledu na vlastní kapitál (Basilej II)

Finanzmarktstabilitätsbericht, Dezember 2006, Nr. 12, S. 102-115

Studie souhrnně představuje výsledky šetření 25 bank činných v Rakousku, které mělo za cíl zjistit dopady nových pravidel kapitálové přiměřenosti (Basilej II) na bankovní strategie při udělování úvěrů a jejich oceňování rakouskými bankami. Výsledky uvedeného šetření jsou dále analyzovány a vyhodnocují se možné dopady na rakouský úvěrový trh. 8 grafů. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Schwerpunktthemen

Evgenia Glogova, Richard Warnung

Modellierung abhängiger Kreditrisiken für den Einsatz in der Off-Site-Bankenaufsicht

Modelování podmíněných úvěrových rizik pro potřeby vnějšího bankovního dohledu

Finanzmarktstabilitätsbericht, Dezember 2006, Nr. 12, S. 87-102

Studie rozebírá postup pro modelování korelací mezi systematickými rizikovými faktory v bankovním sektoru, zvolenými v rámci výzkumného projektu Rakouské národní banky, Dohledu nad finančním trhem (FMA) a Technické univerzity ve Vídni. Projekt z roku 2005 má za cíl rozšíření modelu

úvěrových rizik, které by lépe zohlednilo důsledky současné diverzifikace portfolií. 4 grafy, 1 tab., vzorce. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Schwerpunktthemen

Igor Kotlán

Monetární politika, volatilita inflace a ekonomický růst

Ekonomická revue, 2006, roč. 9, č. 4, s. 4-13

Analýza vztahu mezi inflací, její volatilitou a ekonomickým růstem. Negativní efekty a náklady inflace a její volatility. Pozitiva inflace a její volatility. Doporučení tvůrcům monetární politiky. 1 tab., 1 graf. - Angl. abstrakt - 31 lit.

Neues EU-Gesetz soll den Wettbewerb und den Anlegerschutz stärken

Nový zákon EU má posílit konkurenci a ochranu investorů

Auszüge aus Presseartikeln, 3. Januar 2007, Nr. 1, S. 18

Příspěvek upozorňuje, že od 1. listopadu 2007 by měla vstoupit v platnost směrnice EU o trzích finančních nástrojů (MiFID - Markets in financial instruments directive), která tvoří základ Akčního plánu finančních služeb, vypracovaného Evropskou komisí v roce 1999. Dále představuje hlavní cíle a důležité priority uvedeného dokumentu. - Přetištěno z Neue Zürcher Zeitung, vom 3. Januar 2007.

Pascal Devaux

Oil bonanza and banking activity in the GCC countries

Bohaté zdroje ropy a bankovní činnost v zemích Rady pro spolupráci arabských zemí oblasti Zálivu

Conjoncture, 2006, No. 11, p. 15-24

Region tvořený zeměmi Rady pro spolupráci arabských zemí oblasti Zálivu (Saúdská Arábie, Bahrajn, Spojené arabské emiráty, Kuvajt, Omán a Katar; The Cooperation Council for the Arab States of the Gulf, zkráceně Gulf Cooperation Council - GCC) se nachází v centru bezpříkladného transformačního procesu vyplývajícího z boomu ropných výnosů od r. 2000 a všeobecného posunu směrem k větší otevřenosti, investicím a hospodářským reformám. Navzdory geopolitickým podmínkám, které jsou v nejlepším případě nejisté a mohly by nakonec rozvrátit regionální rovnováhu, nadále hlásí země GCC impozantní míru hospodářského růstu ve stabilních politických podmínkách na národní úrovni. I když ropné bohatství umožnilo regionu pustit se do velkých investičních výdajů a reforem, důsledky pro bankovní sektor nejsou bez problémů. A na tyto dopady se studie zaměřuje. Příjmy z ropy (resp. zemního plynu v případě Kataru) poskytují hlavní zdroj zahraniční likvidity. Tyto příjmy mají dvouúrovňový dopad na hospodářství zemí GCC: přímo prostřednictvím veřejných výdajů a nepřímo pomocí "násobení peněz" - část hotovosti vnesené do hospodářství skončí v bankovním systému. Ilustrováno množstvím číselných údajů. 13 grafů, tab. Pozn. - Odkazy.

Michiyo Nakamoto

Pension attention: why the investment pots await Japan's big savings switch

Zaměřeno na peníze: proč investiční trhy očekávají velkou změnu v japonských úsporách

Financial Times, 12.1.2007, no. 36278, p. 9

Generace baby-boomu v Japonsku dosahuje penzijního věku a díky inflaci se začíná odklánět od tradičního spoléhání se na ukládání úspor v bankách. Při hledání vyšších výnosů by se Japonsko z národu stíradalů mohlo stát národem akcionářů, čímž by se změnila ekonomická podoba země dosud ovládané bankami. Bude ale patrně trvat roky, než japonské investice do rizikovějších produktů dosáhnou úrovně obvyklé v ostatních vyspělých zemích. Grafy, diagr.

Hermann Remsperger

Präsentation des Finanzstabilitätsberichts 2006 der Deutschen Bundesbank

Prezentace Zpráv o finanční stabilitě 2006 Německé spolkové banky

Auszüge aus Presseartikeln, 29. November 2006, Nr. 50, S. 3-4

Autor rekapituluje závěry, ke kterým došla Německá spolková banka při posouzení finanční stability v Německu v roce 2006. Nejprve konstatuje celkové zlepšení základních faktorů finanční stability jak u bank, tak u pojišťovacích ústavů. Dále se zabývá rizikovými faktory, které by za určitých okolností mohly znamenat nebezpečí pro finanční systém, a to pokud jde jak o makroekonomická rizika, tak

o rizika spojená s fungováním finančních trhů. K tématu viz též článek se stejným titulem od Edgara Meistera, člena bankovní rady Deutsche Bundesbank v Auszüge aus Presseartikeln z 29. listopadu 2006, č. 50, s. 5-6.

Ivana Dostálová

Příprava České republiky na přijetí eura: konfrontace zájmů, záměrů a iluzí

Scientia et Societas, 2006, roč. 2, č. 4, s. 25-44

Původní vize přistoupení ČR k eurozóně a současný stav. Shrnutí závazků plynoucích z členství v EU, eurostrategie, optimální načasování přechodu na euro, posun v kritériích (od Kodaně k Maastrichtu), kritérium cenové stability, postoje evropských politiků k rozšiřování eurozóny apod. 2 tab., 7 vlož. boxů. - Angl. abstrakt - 14 lit.

Christof Roche, Angela Wefers

"Die Qualität der Aufsicht ist nicht überall identisch" : Gespräch mit Jörg Asmussen, Leiter der Finanzmarktabteilung im Bundesfinanzministerium

Kvalita dozoru není všude stejná : rozhovor s Jörgem Asmussenem, vedoucím oddělení finančního trhu na Spolkovém ministerstvu financí

Auszüge aus Presseartikeln, 14. Dezember 2006, Nr. 52, S. 18-19

Článek informuje o záměru německé vlády využít půlročního německého předsednictví v rámci G8 k prosazení větší transparentnosti ve fungování hedgeových fondů a tím i k řešení zvýšeného rizika, které tyto fondy představují pro finanční trhy. Klade dále důraz zejména na formulování základních otázek spojených se získáváním informací nezbytných pro posouzení rizik, s pozicí národních či mezinárodních dohledových institucí, s vytvářením jednotného evropského prostoru pro platební styk v EU (Sepa), s přeshraničními fúzemi a převzetími ve finančním sektoru aj. - Přetištěno z Börsen-Zeitung, Frankfurt am Main, z 9. prosince 2006.

Rate of decline

Míra úpadku

The Economist, December 23rd 2006, vol. 381, no. 8509, p. 118

Rozbor situace na rozsáhlém trhu malých "venkovských" bank v USA, důsledky konsolidace bankovníctví. Příspěvek čerpá ze dvou studií zabývajících se postavením malých bank a vlivem bankovních fúzí. - Odkazy. Rubrika: Economics focus [Ec]

Rufe nach Regulierung von Hedge-Fonds werden lauter

Volání po regulaci hedgeových fondů sílí

Auszüge aus Presseartikeln, 22. November 2006, Nr. 49, S. 12

Článek upozorňuje na rostoucí snahu části americké vlády a Kongresu o regulaci hedgeových fondů v USA v souvislosti s málo průhledným rychlým růstem této branže a z toho plynoucích rizik pro stabilitu finančního systému. Jako možné východisko vidí spíše než přísné předpisy dobrovolně přijatou povinnost těchto fondů k větší transparentnosti. K tématu viz též následný článek Bankenaufseher warnt vor Hedgefonds-Schäden (Bankovní dozor varuje před škodami způsobenými hedgeovými fondy) v Auszüge aus Presseartikeln č. 49/2006, s. 12-13. - Přetištěno z Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt am Main, ze 17. listopadu 2006.

Sonia Shinde

Schauen, kippen, tasten, drehen

Podívat, naklonit, ohmatat, obrátit

Handelsblatt, 15.1.2007, Nr. 10, S. 26

Rozsah a úroveň padělání eura, podíl falšování jednotlivých nominálních hodnot bankovek. Plán ECB zavést v roce 2010 bankovky s novými bezpečnostními znaky.

Gillian Tett

Should Atlas still shrug? The threat that lurks behind the growth of complex debt deals

Měl by Atlas stále krčit rameny? O hrozbě, která číhá za nárůstem složitých obchodů s dluhem

Financial Times, 15.1.2007, no. 36280, p. 9

Dluhopisy zajištěné hypotékami se v USA objevují již od 80. let, ale nyní patří mezi nástroje opakovaně užívané k vytváření velkých objemů cenných papírů, které mají k výchozímu aktivu již hodně daleko. V článku se rozebírá vývoj na globálních trzích derivátů a analyzuje se možný dopad na banky a měnovou politiku. Diagr.

Miroslav Singer

Slovinsko vs. Česko: dvě cesty k euru

Hospodářské noviny, 30.1.2007, roč. 51, č. 21, s. 11

Viceguvernér ČNB reaguje na některé příspěvky z poslední doby, které se zabývaly cestou ČR k euru. Na příkladu Slovinska a České republiky ukazuje, že rozdílné způsoby transformace se promítají do odlišných zkušeností občanů s vlastní měnou i do rozdílů v měnových politikách prováděných centrálními bankami obou států. Z toho plyne i nestejná ochota českých a slovinských občanů vnímat euro jako pozitivní hodnotu. Podrobněji ke Slovinskem zvolené strategii transformace, k postavení tolaru a české koruny, k vývoji HDP ve Slovinsku a v ČR a také k postoji politických elit k euru. 1 graf.

Ondřej Schneider, Michaela Erbenová

Stane se euro světovou měnou? : finanční trhy

Euro, 2007, č. 4, s. 62

Autoři upozorňují, že za rok 2006 posílilo euro vůči dolaru o více než deset procent, a zvažují důvody tohoto vývoje. Nedomnívají se však, že by v nejbližší době euro nahradilo oslabený dolar v roli hlavní světové měny. Spíše nastává diverzifikace, kdy zatím menší část rezerv bude držena v eurech. Rubrika: Hyde park

Subprime subsidence : mortgage lending

Ústup méně výhodných hypoték : hypoteční půjčky

The Economist, December 16th 2006, vol. 381, no. 8508, p. 77-78

Analýza problémů na americkém hypotečním trhu se zaměřuje především na půjčky poskytované za méně výhodných podmínek úvěrově slabším klientům. Tento typ půjček se začal v posledních letech rozmáhat, ale s jeho růstem nastaly problémy - oproti předchozímu roku se zdvojnásobila míra nesplacení půjček i exekuce majetku. Graf. Rubrika: Finance and economics

Yu Hsing

Tests of functional forms, currency substitution, and capital mobility of Czech money demand function

Testy funkčních forem, měnové substituce a kapitálové mobility funkce poptávky po penězích v ČR

Prague economic papers, December 2006, Vol. 15, No. 4, p. 291-299

Studie zkoumá poptávku po reálném M1 a M2 v České republice, se zaměřením na dvě vysvětlující proměnné - nominální směnný kurs a zahraniční úrokovou míru. Přehledně rekapituluje odbornou literaturu týkající se aktuálního chápání poptávky po penězích, představuje model reálné peněžní rovnováhy a experimentálně jej ověřuje pomocí databáze Mezinárodních finančních statistik pro ČR. 2 tab., 4 grafy, vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Articles [PEP]

Frank M. Drost

Teure Geldwäsche

Praní peněz je drahé

Handelsblatt, 13.12.2006, Nr. 241, S. 25

Zatížení německého sektoru úvěrnictví byrokratickými náklady, informační povinnosti pro účely dozoru, informační povinnosti suplované. - Překlad viz Informace odborné knihovny MF č. 1/2007. Rubrika: Finanzzeitung

Edgar Meister

Die Transparenz von Hedgefonds

Transparentnost hedgeových fondů

Auszüge aus Presseartikeln, 21. Dezember 2006, Nr. 53, S. 13-16

Autor se zabývá problematikou hedgeových fondů a jejich rolí v globálním finančním systému, otázkou transparentnosti a nutnosti regulace tohoto sektoru, přičemž sleduje zejména aspekt minimalizace rizik a finanční stability. Přednáška na zasedání Rady pro finance, daně, peníze a úvěr Společnosti pro studium strukturálně politických otázek, ze dne 14. prosince 2006 v Berlíně. - Lit. - Zkrácený překlad viz toto číslo Informací odborné knihovny MF.

Stephan Barisitz

Der ukrainische Bankensektor - ein boomender, aber riskanter Markt für strategische Auslandsinvestoren

Ukrajinský bankovní sektor - rychle rostoucí, ale riskantní trh pro strategické zahraniční investory

Finanzmarktstabilitätsbericht, Dezember 2006, Nr. 12, S. 70-86

Studie analyzuje vývoj ukrajinského bankovního sektoru od počátku transformačního procesu až po aktuální stav, kterému je věnována hlavní pozornost. Popisují se dvě vlny bankovních reforem, dopady ruské krize v roce 1998, přetrvávání rizikových faktorů. Sleduje se též silný příliv přímých zahraničních investic do ukrajinského bankovního sektoru a zvažují se jeho možné následky. 4 tab. Pozn. - Něm. res. - Lit. - Součástí příspěvku je vložený box Geschäftstätigkeit österreichischer Banken in der Ukraine (Obchodní činnost rakouských bank na Ukrajině). Rubrika: Schwerpunktthemen

US-Aufsicht legt Latte für Hedge-Fonds höher

Americký dozor nastavuje hedžovým fondům lat'ku výše

Handelsblatt, 14.12.2006, Nr. 242, S. 29

Plán SEC na zvýšení hranice čistého majetku investora na 2,5 mil. USD (současná hranice je 1 mil. USD), která by se měla stát podmínkou možnosti investovat do hedžových fondů v USA. Rubrika: Finanzzeitung

Jan Kubíček

Úrokové diferenciály a zadlužení v eurozóně

Politická ekonomie, 2006, roč. 54, č. 6, s. 816-833

K otázce vlivu rozdílných reálných úrokových měr v jednotlivých zemích eurozóny na růst celkového dluhu v těchto zemích. Inflační a úrokové diferenciály v Evropské měnové unii. Vysvětlení vývoje dluhu - hypotéza poklesu úspor a růstu investic. Portfoliový model růstu dluhu, jeho možná rozšíření a implikace. 6 tab., 4 obr. - Angl. abstrakt - Lit.

Viera Kollárová, Rastislav Čársky

Vklady domácností, ich substitúty, úrokové sadzby a miera finančných úspor domácností v ekonomike

Biatec, december 2006, roč. 14, č. 12, s. 7-10

Trendy ve vývoji vkladů domácností na Slovensku v posledních letech. Transakční vklady domácností, termínované a úsporné vklady, míra finančních úspor domácností v ekonomice (vklady a podílové listy). 11 grafů.

Zdeněk Kovařík

Vznik, podstata a zánik práva vyplnit blankosměnku

Právní rozhledy, 2007, roč. 15, č. 1, s. 10-18

Vymezení pojmu blankosměnka, vznik vyplňovacího práva ke směnce, povaha práva na vyplnění blankosměnky, zánik vyplňovacího práva.

Gideon Rachman

Why the City of London has fallen out of love with Brussels

Proč londýnská City přestala mít ráda Brusel

Financial Times, 12.12.2006, no. 36254, p. 13

Příčiny zhoršení vztahů mezi Bruselem a londýnským finančním centrem - rostoucí euroskepticismus City a obavy z regulace, zejména pak z nové směrnice MiFID.

Vít Ossendorf

Zařazení České národní banky do systému institucí veřejné moci

Jurisprudence, 2006, roč. 15, č. 8, s. 13-18

Stať si klade za cíl přispět k vyřešení nejistoty, která panuje kolem charakteru České národní banky. Pojem centrální banky podle zákona o České národní bance a podle nauky veřejného práva. Česká národní banka z pohledu teorie dělby moci. Diskuse o postavení ČNB jako správního orgánu (proběhla v letech 1997 až 1998 v časopise Správní právo). Postavení ČNB z pohledu jí vykonávaných činností. ČNB jako státní instituce.

Jiří Fišera

Zavedení eura: Česká republika se musí přizpůsobit

Bankovníctví, 2006, roč. 14, č. 12, s. 26-27

K termínu Single Euro Payment Area (SEPA). Přejít na euro a zavedení SEPA (vytvoření jednotné platební eurooblasti v jednotné měně). Platební styk v úvahách o SEPA (tři základní platební schémata). Náklady a přínosy. ČR a vstup do EMU a SEPA.

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

József Drecin

Balance issues in the monetary system of the macro-economy

Problémy rovnováhy v měnovém systému makroekonomiky

Development and finance, 2006, No. 4, p. 12-21

V měnovém systému maďarské ekonomiky byl hospodářský růst v posledních třech letech doprovázen cyklicky se opakujícími výkyvy mezinárodního běžného účtu a celkovým vládním deficitem. To je skutečné dilema teorie růstu země. Pozn. k textu.

Jana Poláková, Christiana Kliková

Byly "Klausovy polštáře" úspěšné?

Ekonomická revue, 2006, roč. 9, č. 4, s. 36-43

Objasnění vzniku transformačních polštářů v Československu a pokus o odpověď na otázku, jak dlouho mohli tuzemští výrobci využívat výhod s nimi spojených a zda je hodnocení existence těchto polštářů i v současnosti tak jednoznačně pozitivní jako v průběhu 90. let. Liberalizace cen v Československu jako předpoklad vzniku mzdového transformačního polštáře. Liberalizace zahraničního obchodu jako předpoklad vzniku kurzového transformačního polštáře. Podrobněji o vývoji devizového kurzu v období působení kurzového polštáře a o určení časového momentu, kdy se tento polštář vyprázdnil. 4 tab. - Angl. abstrakt - 10 lit.

Ryszard Rapacki, Mariusz Próchniak

Charakterystyka wzrostu gospodarczego w krajach postsocjalistycznych w latach 1990-2003

Charakteristika hospodářského růstu v postsocialistických zemích v letech 1990-2003

Ekonomista, 2006, nr 6, s. 715-744

Tento rozbor hospodářského růstu zahrnuje 27 zemí a je rozdělen do dvou částí. V první jsou předloženy charakteristiky cesty růstu jednotlivých zemí během jejich transformačního procesu. Druhá část se snaží objasnit, jaký vliv na tempo reálného růstu HDP měly faktory jako změna spotřeby práce a kapitálu na jedné straně a zvýšená produktivita těchto faktorů (TFP - Total Factor Productivity) na straně druhé. Ukazuje se, že nejsilnějším hnacím motorem růstu HDP byly změny TFP. Ve střední

Evropě bylo nejvyšší tempo růstu TFP pozorováno v pobaltských republikách, nejnižší v ČR a v Maďarsku, slovenská křivka změn produktivity vykazovala nejmenší výkyvy. V ostatních oblastech byl růst TFP nejvýraznější v Turkmenistánu a v Srbsku a Černé Hoře. Citlivostní analýza ukazuje, že získané výsledky jsou stabilní a jen velice málo závisejí na parametrech použitých modelů. Mezi číselnými údaji je i znázornění hospodářského růstu postsocialistických zemí v jednotlivých letech ve srovnání s ostatními oblastmi světa. 6 tab., graf. - Angl. a rus. res. - Bibliogr. Rubrika: Artykuły

Richard McGregor ... [et al.]

China

Čína

Financial Times, 12.12.2006, no. 36254, sep. sect. (8 p.)

Hospodářská a politická situace v Číně, nezastavitelný a neudržitelný hospodářský růst, členství ve Světové obchodní organizaci, regulace, zahraniční investice, vztahy s USA, bankovníctví, soukromý sektor aj. Rubrika: Special report [FT]

Pavel Mertlík, Aleš Michl

Česká ekonomika v roce 2007

Bankovníctví, 2006, roč. 14, č. 12, s. 24-25

K předpokládaným trendům, které v roce 2007 ovlivní českou ekonomiku (např. změna struktury růstu, změna fiskální politiky z mírně restriktivní na expanzivní, zvyšování úrokových sazeb apod.). 1 tab.

Gabriel Beer

Diaľnica do Paríža

Trend, 2007, č. 1, s. 14

K arbitráži mezi slovenskou NDS (Národná diaľničná spoločnosť) a Doprastavem ohledně financování úseku dálnice Viedenská cesta - Prístavný most. Spor ohledně kurzových rozdílů (240 mil. Sk) a doplatku za zvýšení ceny formou indexování (zohlednění inflace při víceletých projektech). Spolufinancování projektu EU z fondu ISPA, nepřijatelnost měnové doložky v mezinárodních soutěžích.

Český statistický úřad

Ekonomický a sociální vývoj České republiky ve 3. čtvrtletí 2006 : předběžné údaje

Bulletin ČSÚ, 2006, č. 3, s. A 1-56

Základní tendence vývoje. Vývoj makroekonomických ukazatelů, situace v hlavních produkčních odvětvích, cenový vývoj, vnější ekonomické vztahy, měnový vývoj, údaje o obyvatelstvu, zaměstnanosti a mzdách, o příjmech a výdajích domácností a také o hospodaření státního rozpočtu. Tab., grafy.

Xavier Vives

European competition policy needs urgent reform

Evropská soutěžní politika naléhavě potřebuje reformu

Financial Times, 21.12.2006, no. 36262, p. 13

Autor uvádí řadu sektorů, v nichž v Evropě existuje napětí mezi regulační a soutěžní politikou - energetika, telekomunikace, bankovníctví - a vyjmenovává tři pilíře, na kterých by mělo stát řešení konfliktu. Prosazuje vznik evropských regulačních úřadů, které by ukončily dosavadní roztržičnost na národní úrovni.

Wolfgang Münchau

Eurozone policymakers must prepare for the worst

Tvůrci hospodářské politiky eurozóny se musí připravit na nejhorší

Financial Times, 11.12.2006, no. 36253, p. 15

Hospodářský vývoj eurozóny se vyznačuje velkou mírou volatility. Pouze ve dvou letech z deseti se její ekonomika přiblížila odhadované cyklicky očištěné roční míře růstu ve výši 2 %. V r. 2007

očekávají eurozónu tři rizika: recese v USA, pád amerického dolaru a další zvýšení úrokových sazeb v eurozóně.

Guillaume Lagane

L'économie britannique, modele pour l'Europe?

Je britské hospodářství modelem pro Evropu?

Problemes économiques, 2006, no 2908, p. 38-43

Po desetiletí experimentů s "třetí cestou" se její průkopník Tony Blair chystá odejít z vysoké politiky. Článek bilancuje reformy 80. let, kdy Británie znovu našla své místo a opět se stala výkonnou ekonomikou. Deset let zažívala nepřetržitý růst. V absolutních hodnotách HDP předstihla Francii. Dnes, navzdory určitému oslabení a "zadýchání se" v tempu růstu, je britská ekonomika - obzvláště z pohledu průměrných výkonů kontinentální Evropy - stále vzkvétající. Jestli bude Británie i nadále ztělesňovat otevřenost a modernost, zůstane v mnohých očích dokonce příkladem liberálního hospodářského systému. Existují však jisté známky toho, že by se mohla, zvláště pod taktovkou Gordona Browna, vyvíjet spíš směrem k sociálnímu modelu skandinávského typu. - Lit.

Bertrand Benoit ... [et al.]

Germany

Německo

Financial Times, 11.12.2006, no. 36253, sep. sect. (8 p.)

Slabá spotřebitelská poptávka jako chybějící článek v jinak skvělé výkonnosti německé ekonomiky; bankovníctví, trh práce, podnikání; zahraniční vztahy a politika; fúze a akvizice; trh nemovitostí aj. Tab. Rubrika: Special report [FT]

Martin Wolf

A glimpse of a prosperous 2030 and what can foster it

Letmý pohled na úspěšný rok 2030: co jej může pozitivně ovlivnit

Financial Times, 20.12.2006, no. 36261, p. 11

Bezprecedentní integrace světové ekonomiky v uplynulém čtvrtstoletí; její možná podoba v r. 2030 (podle zprávy Světové banky Global Economic Prospects) - pozitiva a rizika budoucího vývoje. Graf, diagr.

Martin Wolf

Globalisation's future is the biggest long-term question

Největší dlouhodobou otázkou je budoucnost globalizace

Financial Times, 10.1.2007, no. 36276, p. 13

Autor se zabývá otázkou, jak silná a udržitelná je dynamika světové ekonomiky. Tu ovlivňují technologické inovace, zapojení větší části obyvatelstva do světového hospodářství, srovnávání úrovně jednotlivých zemí, integrace globálních trhů zboží, služeb a kapitálu a v neposlední řadě měnová stabilita. Dále jsou rozebírány důsledky velkého přebytku úspor nad investicemi. Grafy, diagr.

Wolfgang Münchau

The good, the bad and the ugly scenarios for the year ahead

Dobrá, špatná a ošklivá scénář pro nadcházející rok

Financial Times, 3.1.2007, no. 36270, p. 9

Předpověď hospodářského vývoje v r. 2007 se zaměřuje na USA, které i nadále udávají globální trend. Ohledně vývoje americké ekonomiky existují tři scénáře, přičemž převážná většina prognostiků očekává "měkké přistání". V článku se rozebírají důsledky, které by vývoj podle jednotlivých scénářů měl pro americkou i světovou ekonomiku. Grafy.

Christian Ramthun, Bert Losse

Großes Beben

Velké zemětřesení

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 46, S. 26-31

K plánované fúzi velkých hospodářských svazů (BDI a BDA) v Německu; organizace hospodářských svazů v dalších průmyslových zemích a jejich vliv na politiku. 5 grafů.

Hans Holzhacker

Heißes Öl

Horké téma - ropa

Report, 2006, Nr. 4, S. 14-15

Příspěvek se zaměřuje na prognózu spotřeby nafty a zemního plynu, přičemž vychází z poslední zprávy Mezinárodní agentury pro energii (IEA) z roku 2006. Kromě globálních údajů věnuje velkou pozornost oblasti střední a východní Evropy a klíčové roli Ruska v zásobování Evropy ropou. 2 tab. Pozn. - Něm. res. Rubrika: Fokus

Christopher Condon, Kester Eddy

Hungary

Maďarsko

Financial Times, 19.12.2006, no. 36260, sep. sect. (4 p.)

Rozbor politické a hospodářské situace v Maďarsku, bankovníctví, regionální pohled, výroba léčiv aj. Rubrika: Special report [FT]

Martin Pecina ; [rozhovor vedl] Vadim Fojtík

Ignoranti si připlatí

Euro, 2007, č. 1, s. 44-47

Předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže M. Pecina v rozhovoru reaguje na aktuální problémy spojené s prací tohoto úřadu. Vyjadřuje se například k nové metodice vyměřování pokut podle návodu Evropské komise, k programu aplikace mírnějšího režimu při ukládání pokut (tzv. leniency program), k oblastem, na které se chce ÚHOS ve své práci zejména zaměřit, k problematice prodeje emisních povolenek aj. Rubrika: Rozhovor

Amy Kazmin

In Beijing's footsteps: how a still wary Hanoi is forsaking ideology for trade

Ve stopách Pekingu: jak se stále ještě ostražitá Hanoj vzdává kvůli obchodování ideologie

Financial Times, 8.1.2007, no. 36274, p. 11

Hospodářský růst Vietnamu, hospodářství a politika, vstup do Světové obchodní organizace, privatizace, vývoj kapitálového trhu, byrokracie, korupce. Diagr.

Caroline Newhouse-Cohen

Is Japan really doing that well?

Daří se Japonsku skutečně tak dobře?

Conjoncture, 2006, no 10, p. 5-15

Po spekulativních bublinách na trhu s nemovitostmi a na burze, které praskly na konci 80. let 20. stol. a přivedly obchod do krize, prožívalo Japonsko dlouhé období ekonomické stagnace, než se zač. r. 2002 začalo zotavovat. Obnova závisela zpočátku na vývozu, později získala značnou podporu ze spotřebitelských výdajů a investic. Je to nejdelší období rozvoje od 2. světové války a dosud nikdy s tak masivní a nepřetržitou aktivitou. Hospodářské zpomalení USA nepříjemně podkopává tyto zdravější základy. Růst HDP by měl být kolem 2,5 %, než se vrátí na 1,5 % v r. 2007. Analýza ilustrovaná bohatě číselnými údaji rozebírá činitele hospodářského oživení (hospodaření domácností, japonských podniků a bank), zdravější podmínky - konec deflace a probíhající reformy (velká decentralizace, poštovní reforma, mnohem příznivější regulatorní prostředí). Na závěr jsou hodnoceny cíle, které si kladou Shinzo Abe a jeho vláda pro 21. století. 12 grafů. Pozn.

Oda Schmalwasser, Michael Schidlowski

Kapitalstockrechnung in Deutschland

Účty akciového kapitálu v Německu

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 11, S. 1107-1123

Příspěvek popisuje výpočet investičního majetku, příp. akciového kapitálu a výpočet odpisů v rámci souhrnných národohospodářských účtů v Německu. Nejprve podává výklad základních pojmů, poté přehledně seznamuje s účtem investičního majetku a odpisů. Představuje též tzv. kumulační metodu (Kumulationsmethode) a matematický model její aplikace, který se používá v Německu. 2 tab., 10 schémat. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Volkswirtschaftliche Gesamtrechnungen

Tarhan Feyzioglu

Korea: toward a knowledge-based economy

Korea: směrem ke znalostní ekonomice

IMF Survey, 2006, vol. 35, no. 22, p. 352-353

V současnosti Korea vykazuje vysoký hospodářský růst, ale z dlouhodobého hlediska ji čeká řešení větších problémů spojených se stárnutím obyvatelstva a rostoucí nerovností příjmů. Reformy by se měly zaměřit na finanční sektor, trh práce, odvětví služeb a fiskální politiku. Tab., grafy. Rubrika: Country focus

Zbyněk Fiala ; [přispěli] Milan Štěch, Martin Fassmann

Kvadratura kruhu?

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 3, s. 18-19

K analýze ekonomického programu trojkoalice, kterou provedla Českomoravská konfederace odborových svazů, a která signalizuje obrovské výpadky rozpočtových příjmů. Podrobné údaje o dopadech jednotlivých opatření. Fot.

Vojtěch Spěváček

Makroekonomická rovnováha české ekonomiky v letech 1995 až 2005

Politická ekonomie, 2006, roč. 54, č. 6, s. 742-761

Národní účty jako základ analýzy makroekonomické rovnováhy, analýza makroekonomické rovnováhy české ekonomiky v letech 1995-2005 (vztah domácí nabídky a domácí poptávky, vztah úspor a investic, vnější ekonomická rovnováha), mezinárodní srovnání s vybranými tranzitivními ekonomikami. 9 tab. - Angl. abstrakt - Lit.

Daniel Delhaes

Neue Kreisläufe

Nově nastavené finanční cirkulace

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 49, S. 44-46, 48-49

Politika výstavby a údržby silnic a dálnic v Německu je předmětem reformní agendy, která by měla sledovat tři cíle: transparentnost, efektivitu a soutěž. Výše finančních, časových a správních nákladů vázaných na výstavbu 1 km dálnice. Celkové výdaje spojené s dopravní infrastrukturou, daňové zdroje, využití mýtného, k úvahám o mýtném pro osobní automobily. Snaha o přenos financování dopravní infrastruktury na neveřejné zdroje. 3 grafy.

Stefan Wagstyl and Jan Cieski

Poland

Polsko

Financial Times, 20.12.2006, no. 36261, sep. sect. (6 p.)

Přehled o politice, stavu ekonomiky, trhu práce, regionálním rozvoji, vztazích s Ruskem, hypotečním trhu aj. v Polsku. Graf, diagr. Rubrika: Special report [FT]

Růžena Vintrová

Rychlejší růst a lepší ceny

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 2, s. 40-42

Ke zmenšování mezery v ekonomické úrovni České republiky vůči EU. Prognózy domácích i mezinárodních institucí ohledně tempa růstu a možné korekce předpovědí, postavení ČR v žebříčku zemí EU-25 podle úrovně HDP na obyvatele, zlepšování směnných relací, slabiny české ekonomiky. 2 tab.

André Lange

La situation des entreprises de télévision de l'Union européenne

Situace televizních společností v Evropské unii

Problemes économiques, 2006, no 2906, p. 38-44

Sektor televizního vysílání v Evropské unii zahrnuje šest typů zařízení: státní radiotelevizní společnosti, jejich soukromé homology financované reklamou, společnosti vysílající filmy na placených kanálech, společnosti připravující tematické skupiny televizních kanálů a společnosti provozující teleshopping. Po krizi v letech 2001-2002, která se vyznačovala citelnými ztrátami způsobenými poklesem tržeb za reklamy a posunem k digitalizaci, se situace v sektoru celkově zlepšila, i když růstový rytmus se velmi liší podle země a podle typu činnosti. Finanční situace nicméně zůstává vratká, nejen kvůli závislosti na státní složce financování sektoru, ale i kvůli vývoji pozemního digitálního vysílání. Číselné údaje za období 1999-2003 pocházejí z audiovizuální sekce Rady Evropy. 6 tab., graf.

Christopher Condon, Ralph Atkins, Kester Eddy

Slovenia

Slovinsko

Financial Times, 13.12.2006, no. 36255, sep. sect. (4 p.)

Hospodářsko-politický přehled o Slovinsku se zaměřuje zejména na otázku přijetí eura a dále na bankovníctví, telekomunikace, turistiku aj. Rubrika: Special report [FT]

To sustain rapid growth, China needs to rebalance its economy

K udržení rychlého růstu musí Čína najít novou rovnováhu svého hospodářství

IMF Survey, 2006, vol. 35, no. 22, p. 350-351

Podle očekávání by hospodářský růst Číny měl zůstat silný a inflace pod kontrolou. Z hodnocení MMF však vyplývá, že k udržení rychlého a stabilního růstu i ve střednědobém měřítku musí Čína provést takové změny v ekonomice, aby růst byl poháněn více spotřebou než investicemi a vývozem. Tab., grafy, diagr. Rubrika: Country focus

Libor Židek

Zlaté období australské ekonomiky

Mezinárodní politika, 2006, roč. 30, č. 12, s. 24-28

K pozoruhodným výsledkům australské ekonomiky, dosaženým v posledních letech. Stručná charakteristika země. Dlouhodobý vývoj ekonomiky, současný stav a výhled. Doplněno řadou číselných údajů. 4 grafy, 2 tab. - Lit.

Informatika. Počítače

Kenneth Neil Cukier ; traduit de l'anglais par Renée-Emmanuelle Labatut

Qui contrôlera internet? : nouvelles technologies

Kdo bude ovládat internet? : nové technologie

Problemes économiques, 2006, no 2906, p. 45-48

Všechny mezinárodní sítě jsou obvykle řízeny centrálním způsobem. (Např. světová telefonní síť je pod dozorem organizace zřízené mezinárodní smlouvou.) Jedinou výjimkou zůstává internet, koordinovaný neziskovou organizací ICANN. S rozvojem nových technologií a množením

obchodních výměn se dostávají do popředí úvahy o ekonomice internetu. Autor rozebírá situaci, zvažuje nebezpečí zneužití internetu jako nástroje posilování moci a dochází k závěru, že je nezbytné posílit dozor nad touto světovou sítí, ale nemělo by se zasahovat do svobody uživatelů. - Who will control the internet? (Orig.). Foreign Affairs. 2005, November-December. (New York)

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Zdenek Tuma

Europe's club of nations needs a rule change

Evropský klub národů potřebuje změnu pravidel

Financial Times, 4.1.2007, no. 36271, p. 11

Autor se zaměřuje na pravidla, která musí dodržovat členské země EU. Ta byla navržena před mnoha lety a dnes jsou již zastaralá a kontraproduktivní. Např. uplatňování rámce ERM-2 již nemá smysl. Totéž platí pro maastrichtské kritérium pro rozpočtový deficit a inflaci.

George Parker and Daniel Dombey

Fraught at the frontiers: why Europe is losing faith in its most successful policy

Tlačení na hranicích: proč Evropa ztrácí víru ve svou nejúspěšnější politiku

Financial Times, 13.12.2006, no. 36255, p. 9

K otázce dalšího rozšiřování Evropské unie. Podpora rozšiřování v jednotlivých zemích EU. Strategie "konečných hranic", "integrační kapacita". Důsledky případných negativních signálů pro budoucí členy. Diagr.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Miroslav Plojhar

Bude dolar už jen padat? : devizové rezervy

Euro, 2007, č. 4, s. 63

Autor upozorňuje na ohlášenou změnu chování asijských centrálních bank reagujících na pokles hodnoty dolaru vůči euru částečným přesunem devizových rezerv z dolarů. Zvažuje důvody vytváření vysokých devizových rezerv těchto bank i příčiny nerovnovážného vývoje v USA a uvádí názory na další vývoj americké měny. Rubrika: Hyde park

Stefan Bruckbauer

Chinas Aufstieg : Österreich hält sich gut

Vzestup Číny : Rakousko se drží dobře

Report, 2006, Nr. 4, S. 16-17

Autor analyzuje aktuální vývoj světového obchodu a pozici Rakouska na mezinárodních trzích. Ukazuje pozitivní trend nárůstu rakouských exportů od roku 2003, sleduje i jeho teritoriální orientaci. Upozorňuje na nárůst podílu asijských zemí na světovém obchodu (18 % v roce 1986, 26,8 % v roce 2006) a na jeho charakteristické znaky. Přehledné tabulky o vývoji tržních podílů významných zemí a regionálních celků na světovém obchodu v letech 1986-2006 názorně dokládají popisované trendy. 3 tab. Pozn. - Něm. res. Rubrika: Fokus

György Csáki

IMF 2006: real reforms?

MMF 2006: reálné reformy?

Development and finance, 2006, No. 4, p. 41-48

Příspěvek sleduje snahy o koncepční a strukturální přizpůsobení činnosti MMF podle potřeb současného ekonomického vývoje ve světě. Popisuje střednědobý reformní plán MMF a zabývá se i kritikou činnosti MMF a diskusí spojenou s budoucností této organizace. 1 tab. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Péter Gál, Tamás Novák, Zsolt Szabó

Interest rates and financial deepening: trends and implications

Úrokové míry a rozvoj finančních služeb: trendy a důsledky

Development and finance, 2006, No. 4, p. 32-40

Příspěvek nejprve rozebírá citlivost mezinárodních měnových trhů na úrokovou politiku Evropské centrální banky. Sleduje zejména vývoj směnného kurzu dolaru vůči euru i dalším důležitým světovým měnám, a dále pozici měn v zemích střední a východní Evropy. Dále zkoumá vztah mezi ekonomickým rozvojem a prohlubováním finančních služeb, včetně vývoje bankovního zprostředkování. 3 grafy. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Jacques de Larosiere

International financial institutions : challenges and opportunities

Mezinárodní finanční instituce : výzvy a příležitosti

Conjoncture, 2006, no 10, p. 2-4

Svět se mění každým dnem, ale mezinárodní finanční instituce se dostatečně nepřizpůsobily, což je zdrojem současné kritiky. Autor se krátce dotýká rozvojových institucí a MMF. Rozvíjí tři myšlenky: oficiální rozvojová pomoc je převýšena množstvím soukromých kapitálových toků do rozvojových ekonomik; oficiální pomoc a zvláště multilaterální pomoc by měly být zaměřeny na země nejméně rozvinuté a s nejnižším důchodem; multilaterální instituce mohou mít význam v oblasti kvality pomoci a jejího rozvojového dopadu. Co se týče MMF, zaměřuje se na tři body: zlepšování multilaterálního dohledu je základ; MMF by měl hrát aktivnější roli ve zvládání dluhových krizí; z hlediska dozoru by MMF měl působit jako "budovatel konsenzu". Pozn. - Odkazy.

Stefan Bruckbauer

Internationale Konjunktur und Finanzmärkte

Mezinárodní konjunktura a finanční trhy

Report, 2006, Nr. 4, S. 10-11

Příspěvek poskytuje souhrnný přehled vývoje mezinárodní konjunktury v druhém pololetí 2006 a odpovídajícího vývoje úrokových cyklů a srovnává přitom trendy v eurozóně a v USA. Věnuje se též oslabení dolaru a vyhlídkám na jeho stabilizaci. 4 grafy. - Něm. res. Rubrika: International

Milan Tomíček

Kdo získá úlevy při proclení?

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 2, s. 56-57

K novele nařízení (EHS) č. 2454/93, kterým se implementuje Celní kodex Společenství. Tuto novelu lze označit za převratnou a velice důležitou pro veškeré subjekty, které se zabývají dovozem a vývozem zboží do a z Evropských společenství. Schválené změny je možné rozdělit do tří skupin, a to na část týkající se zjednodušení celních postupů při vývozu zboží, část týkající se získání osvědčení oprávněného hospodářského subjektu pro urychlení celních kontrol a část týkající se tzv. souhrnných hlášení.

Malte Fischer, Christian Schaudwet, Konrad Handschuch

Neue Dimension

Nová dimenze

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 48, S. 26-28, 30-32, 34

Dopad globalizace na německou ekonomiku; Německo i další západní rozvinuté země se stále více zabývají otázkou, jak si zachovat dosavadní úroveň a blahobyt, když na ně vzestup asijských a východoevropských zemí vyvíjí stále větší tlak. Rozhoduje laciná konkurence a outsourcing, mzdy ve vyspělých zemích stagnují, domácí pracovní síly a místa jsou ohrožena. Německo vidí naději v (podpoře) vzdělávání a výzkumu, které umožní získávat pracovní místa v nových oblastech zaměření a v budoucnu tak obsadit nové trhy - tedy dopravní technologie, zabezpečení infrastruktury městských megaaglomerací, technologie životního prostředí či management orientovaný na procesy související se stárnoucí populací. Globalizace 1.0. Globalizace 2.0. 3 grafy, mapka.

S. A. Anisimov, A. V. Sakovič

O vněšnej torgovle, nalogach i tamožennych pošlinach

O zahraničním obchodu, daních a clech

Finansy, 2006, no. 10, s. 28-31

K přijímání efektivních řešení v oblasti zahraničně obchodní, daňové a celní politiky je zapotřebí systémový výzkum příslušných makroekonomických ukazatelů. V článku se takový výzkum provádí na základě srovnávací analýzy údajů za různé země, které charakterizují strukturu nákladů každé země na vnitřní hospodářskou činnost a vnější vztahy. Na příkladu ropného průmyslu jsou rozebírány problémy ruské daňové a celní regulace.

Martin Mandel, Vladimír Tomšík

Přímé zahraniční investice a vnější rovnováha v tranzitivní ekonomice: aplikace teorie životního cyklu

Politická ekonomie, 2006, roč. 54, č. 6, s. 723-741

Analýza vnější rovnováhy zemí střední a východní Evropy. "Životní cyklus" tranzitivní ekonomiky a rovnováha platební bilance (mladá a zralá tranzitivní ekonomika, posttranzitivní ekonomika, expandující vyspělá ekonomika). Modelový výklad dynamiky vývoje platební bilance. Indikátory úspěšné transformace a konvergenčního procesu k vyspělým ekonomikám (např. saldo výkonové bilance, schopnost nedluhového financování deficitu běžného účtu, úroveň a stabilita úspor aj.). 11 tab., 1 graf, vzorce. - Angl. abstrakt - Lit.

What the World Bank knows

Co Světová banka ví

The Economist, January 13th 2007, vol. 382, no. 8511, p. 63

Většina velkých klientů dnes již nepotřebuje peníze Světové banky, a ta se tedy chlubí tím, že vedle peněz může poskytnout i nápady a poradenství. Sama sebe označuje za "Znalostní banku". Dokonce pozvala skupinu předních akademiků - ekonomů, kteří měli vyhodnotit kvalitu její výzkumné práce. V článku se rozebírají výsledky tohoto hodnocení. Rubrika: Economics focus [Ec]

Podnik a podnikání

Jürgen Salz, Stefanie Burgmaier

Moderne Methoden

Moderní metody

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 51, S. 138-141

Podnikatelské zaměření křesťanských církví a klášterů v Německu; v tabulce přehled církevních bank v Německu. Tab.

Břetislav Grégr

Možnosti podnikatelů využívat prostředky strukturálních fondů EU v období 2007-2013

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 24, s. 25-29

Operační program Podnikání a inovace (OPPI), který připravilo MPO jako základní politický dokument pro jednání ČR s Evropskou komisí a který vytváří podmínky pro čerpání podpor v oblasti podnikání od 1. ledna 2007. Šest věcných prioritních os (vznik firem, rozvoj firem, inovace, prostředí pro podnikání a inovace aj.). Příprava zjednodušení procesu příjmu projektových žádostí. Rubrika: Hospodářství, obchod, finance

Stefan Schmidt, Stephan Behnes

Regierungsentwurf zur Schaffung deutscher REIT-AGs

Vládní návrh na zakládání tzv. Real Estate Investment Trusts (REITs) - realitních trustů v Německu

Finanz-Rundschau, 20. Dezember 2006, Jg. 88, Nr. 24, S. 1105-1112

Autoři představují vládní návrh na vytvoření realitních trustů (Real Estate Investment Trust - REIT) v Německu z 2.11.2006, který má vstoupit v platnost k 1.1.2007. Cílem návrhu je podpořit vznik nového typu akciové společnosti, která by zpřístupnila investice do komerčních nemovitostí drobným investorům. Po splnění stanovených podmínek jsou tyto společnosti daňově zvýhodněny. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze [FR]

Klaus-Rüdiger Veit, Tobias Grünberg

Wesen und Funktion der obligatorischen Verlustanzeige

Podstata a funkce povinného oznámení ztráty

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 49, S. 2644-2647

Hospodaření v podniku, signalizace rizik povinnou informací o ztrátě v Německu. Přiblížení podstaty a funkce povinné informace o ztrátě, která se řídí předpisy ze zákona o akciové společnosti, ze zákona o společnosti s ručením omezeným a z družstevního zákona. Podněty k ověření povinnosti informace o ztrátě (snížení kmenového, resp. základního kapitálu na polovinu), sestavení roční bilance, sestavení zatímní bilance. Adresnost informace o ztrátě (veřejnost, věřitelé, vlastníci podílu). - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Václav Šmejkal

Za daně beze změn!

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 2, s. 42-43

Autor seznamuje s výsledky průzkumu Centra ekonomických studií VŠEM, který mapoval problémy v podnikatelském prostředí v České republice. Podrobněji o požadavcích a výhradách českých podnikatelů, které se týkají daňové oblasti a soudnictví. Doplněno údaji z podobných průzkumů, které organizovaly Unie malých a středních podniků ČR a Eurochambres. 3 tab., 2 vlož. boxy.

Pojišťovnictví. Sociální péče

(La)

Čínský pojistný trh - velké změny a rychlý růst

Pojistný obzor, 2006, roč. 83, č. 12, s. 6-7

Základní charakteristiky čínského pojistného trhu. Pojištění motorových vozidel, úrazové a zdravotní pojištění, pojistitelé, zajištění, regulace pojistného trhu, vznik fondu na ochranu pojištěných, prodej pojištění, založení Čínské asociace pojišťoven (IAC). - Převzato ze zahr. pramene.

Gesetz zur Anspruchsberechtigung von Ausländern wegen Kindergeld, Erziehungsgeld und Unterhaltsvorschuss : vom 13. Dezember 2006

Zákon o oprávněnosti nároku cizinců na dětský příspěvek, rodičovský příspěvek a zálohu na výživné : ze 13. prosince 2006

Bundesgesetzblatt. Teil I, 18. Dezember 2006, Jg. 2006, Nr. 60, S. 2915-2918

Znění zákona o oprávněnosti nároku cizinců na uvedené sociální dávky (příspěvky na dítě, rodičovský příspěvek a zálohu na výživné) ze 13. prosince 2006 v Německu, kterým se mění dosavadní úprava poskytování těchto dávek cizincům.

Gesetz zur Einführung des Elterngeldes : vom 5. Dezember 2006**Zákon o zavedení rodičovského příspěvku : z 5. prosince 2006**

Bundesgesetzblatt. Teil I, 11. Dezember 2006, Jg. 2006, Nr. 56, S. 2748-2758

Znění zákona o zavedení rodičovského příspěvku v Německu, ze dne 5. prosince 2006. Obsahuje ustanovení o rodičovském příspěvku a rodičovské dovolené a dále změny dalších předpisů vyplývající z uvedeného zákona.

Martin Seiwert, Michaela Hoffmann

Kräftig aufgebläht**Pořádně nafouklé**

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 48, S. 64-68, 70

Soukromé nemocenské pojištění v Německu. Trend vývoje, resp. růstu příspěvků, praxe umělého navyšování účtu lékařem a protiopatření soukromých nemocenských pokladen. 3 grafy.

Isaac Alfon

A new era for insurance regulation**Nová éra pro regulaci pojišťovnictví**

The Financial regulator, December 2006, vol. 11, no. 3, p. 35-43

Současný rámec EU pro dohled nad pojišťovnictvím (Solvency I) vznikl v sedmdesátých letech 20. století a nyní je již zastaralý. Nahradiť by jej měl nový systém označovaný jako Solvency II. V článku se popisuje proces a harmonogram vzniku nového rámce a rozebírá se jeho možný dopad. Tab., diagr., box. Vysvětl. - Odkazy.

Slavomír Šťastný

Osobitné úpravy zprostredkovania v právnom rámci finančného trhu

Biatec, december 2006, roč. 14, č. 12, s. 2-6

Přehled o podmínkách výkonu zprostředkovatelské a poradenské činnosti v několika oblastech finančního trhu na Slovensku (zprostředkování pojištění a zajištění, investičních služeb, starobního důchodového spoření a doplňkového důchodového spoření). Připojeno několik údajů a poznámek z praktického výkonu dohledu nad zprostředkováním. 2 tab.

Ruth Berschens

Pensionäre unter Palmen**Penzisté pod palmami**

Handelsblatt, 13.12.2006, Nr. 241, S. 6

K přetrvávajícímu kurióznímu důchodovému privilegiu francouzských státních úředníků, jehož kořeny spadají do doby, kdy se Francie snažila zalidnit své zámořské departmány : nárok na státní důchodový příspěvek mají dnes i ti úředníci, kteří nikdy nepracovali mimo Francii. Stačí mít např. bydliště nebo uvést jen fiktivní adresu v některé z oblastí jižního Pacifiku a státní výsluha se zvýší v rozmezí 35-75 procent. Do skupiny s privilegovanou penzí patří i herci Comédie Française, námořní kapitáni, piloti Air France a další.

Lucie Benešová

Příspěvek na bydlení

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 51-52, s. 18, 47

Státní sociální podpora ČR. Podmínky poskytování příspěvku na bydlení; k situaci po 1.1.2007, kdy ze zákona č. 110/2006 Sb. o životním a existenčním minimu dochází ke změně konstrukce životního minima, a tedy i ke změně výpočtu příspěvku na bydlení - za sociálně únosné se považují náklady osoby či rodiny spojené s bydlením ve výši max. 30 procent (v Praze 35 procent) příjmu. Rubrika: Konzultace

D. S. Koškin

Strachovoje mošenničestvo: zarubežnaja i otečestvennaja praktika

Pojistné podvody: zahraniční a tuzemská praxe

Finansy, 2006, no. 10, s. 63-64

Řada údajů o pojistných podvodech v různých zemích (v USA a Kanadě převládají podvody ve zdravotním a osobním pojištění, v Evropě v pojištění majetku), přehled příslušné legislativy, praxe v Rusku. Tab.

Lukáš Bašta

Systém sociálního zabezpečení na Islandu

Národní pojištění, 2006, roč. 37, č. 12, s. 9-11

Důchodové pojištění (starobní důchod, penzijní doplněk, invalidní důchod, částečný invalidní důchod, sirotčí důchod). Dávky peněžité pomoci v mateřství. Zdravotní pojištění. Úrazové pojištění.

Jan Přib

Základní parametry sociálního pojištění v roce 2007

Právo pro podnikání a zaměstnání, 2006, roč. 15, č. 12, s. 7-12

Parametry platné v roce 2007, stanovení výpočtového základu pro vyměření důchodů, účast osob samostatně výdělečně činných na důchodovém pojištění, pojistné na důchodové pojištění u OSVČ, pravděpodobná výše pojistného na sociální zabezpečení, stanovení minimálního vyměřovacího základu pro pojistné na zdravotní pojištění, stanovení minimálního základu daně z příjmu. Tab.

Anke Rezmer

Der Zuschuss lockt

Příspěvek láká

Handelsblatt, 18.12.2006, Nr. 244, S. 31

Riesterův důchod, nárůst prodeje tohoto soukromého důchodového (při)pojištění se státním příspěvkem. Koncepce důchodu, výše státního příspěvku, výhoda odloženého zdanění (předpoklad nižšího zdanění ve stáří). V tabulce porovnání různých smluv k Riesterovu důchodu, finanční efekt. Graf, tab.

Lea Krčmáriková

Zúčtovanie so zúčtovaním

Trend, 2007, č. 2, s. 16-17

Zdravotní pojištění v SR; k problematice a připravovaným změnám v povinném ročním zúčtování zdravotních odvodů. Tab.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Krishna Guha and Eoin Callan

Data point to uncertainty in US housing

Údaje svědčí o nejistotě ohledně amerického bytového trhu

Financial Times, 16.1.2007, no. 36281, p. 2

Zatímco ohledně celkového vývoje americké ekonomiky v r. 2007 převládá důvěra, kolem bytového trhu zůstává hodně pochybností. Článek přináší poslední data a názory odborníků. Grafy.

Scheherazade Daneshkhu

Global house prices are still rising

Globální ceny domů stále rostou

Financial Times, 30./31.12.2006, no. 36268, p. 5

K vývoji cen domů v různých vyspělých zemích v r. 2006, perspektivy vývoje v r. 2007. Diagramy.

Jiří Kroupa

Některé otázky vydržení pozemku ve světle rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 50, s. 12, 21

Právní institut vydržení cizí věci; k rozhodnutí 22 Cdo 954/2005 Nejvyššího soudu, které je přínosem pro obecnou právní praxi týkající se rozhodování sporů o hranice pozemků. Rubrika: Konzultace

Vladimíra Sedláčková

Nová právní úprava problematiky vyvlastnění

Stavební právo - Bulletin, 2006, č. 4, s. 8-19

Komentář k zákonu č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), který dnem 1. ledna 2007 nabývá účinnosti.

Alain Costa et Jean-Pierre Schaefer

Quelques expériences européennes sur de nouvelles formes de propriété : logement

Několik evropských zkušeností s novými formami vlastnictví : bydlení

Problemes économiques, 2006, no 2907, p. 31-36

Silný růst cen nemovitostí ve Francii od konce 90. let 20. století opět zkomplikoval přístup k jejich vlastnictví pro střední domácnosti. Tato situace znovu podnítila zájem o situaci v okolních zemích - především ve Finsku, Nizozemsku a ve Velké Británii, kde se během posledních let osvědčily nové způsoby bydlení - na půl cesty mezi pronájmem a vlastnictvím. Přehled těchto zkušeností v různých zemích, rozbor výhod a nevýhod a úvahy o možnosti přenést takové zkušenosti do Francie (s přihlédnutím k odlišným podmínkám).

připravila Markéta Peňázová

Stavební zákon a zákon o vyvlastnění : jaké změny čekají stavebníky, investory a projektanty?

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 2, střed. příl. (8 s.)

Průvodce zákony č. 183/2006 Sb., č. 184/2006 Sb. a prováděcími vyhláškami. Nejdůležitější změny od 1. ledna 2007.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Jiří Zukal

2007: Evropský rok rovných příležitostí pro všechny

Veřejná správa, 2007, roč. 18, č. 1-2, s. 50-51

ER 2007. K cílům Evropského roku 2007, které by měly vyvážit demografické dopady na nabídku pracovních sil - především prostřednictvím účasti osob prozatím vyloučených z trhu práce (práva, zastoupení, uznání, respekt a tolerance). Financování aktivit v rámci ER 2007, možnosti a výše subvencí.

Knut Gerlach, Gesine Stephan

Bargaining regimes and wage dispersion

Mzdová vyjednávání a rozložení mezd

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, November 2006, Bd. 226, Heft 6, S. 629-645

Pomocí dat týkajících se vztahů mezi zaměstnanci a zaměstnavateli u dělnických profesí v Německu příspěvek vypočítává rozložení mezd a mzdových komponent uvnitř a mezi firmami, a to v podmínkách tří odlišných mzdových režimů. Empiricky porovnává údaje v roce 1990, 1995 a 2001 a vyhodnocuje zjištěné trendy. 4 tab., vzorce, příl. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Abhandlungen/Original papers

Lea Krčmáriková

Komu pomůže zmena Zákonníka práce

Trend, 2006, č. 50-51, s. 24-27

Příprava novelizace slovenského zákoníku práce; zvýšení vlivu odborů, odstranění nedostatků kritizovaných EU (diskriminace zaměstnaných na dobu kratší než 20 hod. týdně, nepřesné vymezení pojmu závislá práce). Kolektivní smlouva vyššího stupně. K tématu i další příspěvky na s. 28 a 31. Rubrika: Téma [T] : Zákonník práce, s. 24-31

Peter Auer, Janine Berg et Ibrahim Coulibaly

Une main-d'oeuvre stable est-elle bonne pour la productivité? : marché du travail

Je stálá pracovní síla dobrá pro produktivitu? : trh práce

Problemes économiques, 2006, no 2906, p. 31-37

Zastánci pružného pracovního trhu předpokládají, že podporuje růst produkce a umožňuje snižovat míru nezaměstnanosti. Nepřestávají se dovolávat reforem v tomto smyslu v Evropě i v Japonsku. Pro tyto ekonomiky je charakteristický pracovní trh více méně stabilní a dlouhá služební léta v jednom zaměstnání. Autoři předkládají výsledky jedné studie ukazující, že globálně mohou dlouhá i krátká služební léta škodit produktivitě. Jestli se zdá, že středně dlouhá doba služebních let nesnižuje produktivitu, nemusela by ale naopak být vždy příliš příznivá pro zaměstnanost. Studie se snaží nalézt optimální hodnoty faktorů pro optimalizaci produktivity. Země jako Dánsko, kde dosahují služební léta středních hodnot a které investují do politiky trhu práce favorizující "chráněnou mobilitu" (úspěšný příklad spojení sociálního zabezpečení se zabezpečením zaměstnanosti), zaznamenávají konečkonců nejlepší výsledky jak v produktivitě, tak v zaměstnanosti. Srovnání střední služební doby v evropských zemích, EU-14 (bez Rakouska), v USA a v Japonsku v letech 1992, 1997 a 2002, procentní rozdělení zaměstnanosti podle služebních let, vývoj produktivity práce, korelace délky služebních let a produktivity v evropských ekonomikách, vývoj produktivity a platů. 3 grafy, 2 tab. Vysvětl.

Helena Čornejová

Minimální mzda a zaručená mzda v roce 2007

Sondy, 2007, roč. 17, č. 2, s. 5

Minimální mzda, zaručená mzda; změny vyplývající z nařízení vlády č. 567/2006 Sb. o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí. Definice minimální mzdy, sazby minimální mzdy, minimální mzda při jiné než 40hodinové pracovní době. Tab. K tématu také Sondy, 2007, roč. 17, č. 3, s. 5. Rubrika: Sondy - trh a my

Reinhold Böhmer, Michael Kroker, Annette Ruess, Lothar Schnitzler

Neue Nöte

Nové těžkosti

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 50, S. 36, 38

V Německu sice existuje několikamiliónový zástup nezaměstnaných, přesto však podniky v některých sektorech nemohou sehnat potřebný počet zaměstnanců na kvalifikovaná místa - ať už jde o profese inženýrů nebo vyučených dělníků. Např. je omezena konjunktura dopravních firem, protože jim chybí 10 000-20 000 kvalifikovaných řidičů. Podzaměstnaností trpí i mnohé další obory, důvodem bývá i nezájem a nedostatečná motivace mladistvých vyučit se v náročném oboru či v řemesle. Problém specializace se prakticky týká všech typů zaměstnání: chybějí odborníci z oblasti IT, logistiky, public relations, ale třeba i auditoři či odborníci se znalostí Sarbanesova-Oxleyova zákona. Tab. - Článek navazuje na úvodní příspěvek k situaci na trhu práce v Německu (Jenseits der Realität) uvedený na s. 30-35.

Právo

Bribe Britannia : corruption

Uplácej, Británie : korupce

The Economist, December 23rd 2006, vol. 381, no. 8509, p. 55-56

Přístup Británie k uplácení zahraničních představitelů a k plnění konvence OECD, návrh nového protikorupčního zákona; rozruch kolem zastavení šetření údajných úplatků poskytnutých firmou BAE k získání zakázek v Saúdské Arábii. Viz i článek na s. 18 pod názvem Barefaced: corruption and the law.

Josef Vedral

Druhy rozhodnutí v novém správním řádu

Správní právo, 2006, roč. 39, č. 6-7, s. 325-365

K novému správnímu řádu (zákon č. 500/2004 Sb.). Co je a co není rozhodnutí. Rozhodnutí a tzv. závazná stanoviska. Rozhodnutí ve věci a rozhodnutí o procesních otázkách. Rozhodnutí konstitutivní a deklaratorní. Další druhy rozhodnutí (např. mezitímní rozhodnutí a rozhodnutí v části věci, příkaz, vydání dokladu).

Michal Bobek

K absenci řádného vyhlášení komunitární legislativy v jazycích nových členských států

Soudní rozhledy, 2006, roč. 12, č. 12, s. 449-469

Obsáhlé pojednání o problematice opožděné a neúplné publikace všech "aktů obecného dosahu" ve Zvláštním vydání Úředního věstníku v jazycích nových členských států EU. Obecné požadavky na publikaci komunitárního práva (platnost a účinnost, datum publikace, jazyk publikace, porušení požadavků na jazyk publikace, distribuce Úředního věstníku). Odchyly od obecného režimu publikace komunitárních právních předpisů v případě přistoupení (klíčová ustanovení Aktu o přistoupení týkající se publikace komunitárního práva, absence překladu ve Zvláštním vydání Úředního věstníku - judikatura). Vymahatelnost jednotlivých pramenů komunitárního práva v jednotlivých typech právních vztahů. Možné procesní postupy a odpovědnost za škodu. K tématu viz i další příspěvky v tomto čísle čas.

Aleš Pachmann

Korupční paradox v České republice

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 50, s. 10-11

Rozpory ve vnímání korupce v ČR ze strany občanů a ze strany zahraničních investorů. 2 tab. K tématu také Moderní obec, 2007, roč. 13, č. 1, s. 29.

Michael Kleine-Cosack

Offener Wettbewerb auf dem Rechtsberatungsmarkt - Abschaffung des Anwaltsmonopols durch das Rechtsdienstleistungsgesetz

Otevřená soutěž na trhu s právním poradenstvím - zrušení monopolu právníků zákonem o právních službách

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 51/52, S. 2797-2805

K návrhu reformy německého zákona o právních službách (RDG); přiblížení hlavních úprav. Informace: o předpisech k výkonu právních služeb pro daňové poradce, auditory a podnikové poradce (hlavně pokud poskytují právní služby jako vedlejší plnění), o nových formách spolupráce s právními zástupci a o možnostech vytváření profesních sdružení. - Odkazy. Rubrika: Wirtschaftsrecht [B]

František Brabec

Rozpad formálních pravidel v české legislativě aneb několik poznámek k opomíjení formy

Právník, 2006, roč. 145, č. 12, s. 1432-1440

K formální stránce právních předpisů. Autor věnuje pozornost především problematice důvodových zpráv a několikeré účinnosti (posun účinnosti, dvě různé úpravy nabývající platnost ve stejný den, rozmach tzv. změnových zákonů, nejasné novelizace). Na závěr k nepochopení významu definice pojmů a legislativních zkratk. - Angl. res.

Karel Marek

Smluvní obchodní právo ČR a SR v kontextu mezinárodních smluv, směrnic ES, pravidel, zvyklostí a obchodních podmínek

Ad Notam, 2006, roč. 12, č. 6, s. 178-185

K pojmu smluvní obchodní právo, k české a slovenské právní úpravě (obchodní zákoník), k závazkovým vztahům v mezinárodním obchodu, k druhům obchodních závazkových vztahů po harmonizaci, k pramenům a pravidlům obchodního práva a k obchodním zvyklostem (příklady z odvětví výstavby a akreditivů), k obsahu mezinárodních smluv a k uzavírání smluv. 1 schéma.

Hans Jürgen Klesse ... [et al.]

Ungleiches Spiel

Nerovná hra

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 49, S. 60-64, 66, 68

K celosvětovému problému korupce s bližším pohledem na Německo. Korumpované oblasti, konkrétní případy korupce v německých podnicích. Hospodářské škody v důsledku korupce. Možnosti ochrany podniku proti korupci. Mapa, graf.

Lukáš Potěšil

Vyslovení a prohlášení nicotnosti správního rozhodnutí

Právní fórum, 2006, roč. 3, č. 12, s. 433-436

Pojem a význam nicotnosti správního rozhodnutí. Úprava problematiky nicotnosti (správní řád). Vyslovení a prohlášení nicotnosti. Důvody nicotnosti.

Martin Tunka

Významné změny právního prostředí pro územní plánování, stavební řád a proces vyvlastnění nemovitostí

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 49, s. 12, 21

Přínos, změny a dopady "nového stavebního zákona" (č. 50/1976 Sb.), který je nahrazen třemi novými zákony: č. 183/2006 Sb (stavební zákon), č. 184/2006 Sb. (zákon o vyvlastnění) a č. 186/2006 Sb. (zákon o změně některých zákonů souvisejících s přijetím stavebního zákona a zákona o vyvlastnění); doplněno komentářem. Rubrika: Konzultace

Walter Pudschedl

Wirtschaft läuft "geschmiert" : Korruption ist keine Randerscheinung

Ekonomika potřebuje "mazat" : korupce není okrajovým jevem

Report, 2006, Nr. 4, S. 18-19

V souvislosti se zveřejněním indexu korupce pro r. 2006, sestavovaného nevládní organizací Transparency International, autor komentuje současnou úroveň a rozložení korupce ve světě a zvažuje příčiny a důsledky tohoto významného hospodářského fenoménu. Kromě zvyšování životní úrovně zdůrazňuje též význam dohledu funkčních státoprávních institucí v boji proti korupci. 2 grafy. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Fokus

Přehled judikatury Evropského soudního dvora v českých časopisech**Daňový expert, 2006, roč. 2, č. 6**

Využívání nemovitého majetku, který tvoří součást aktiv podniku, pro soukromou potřebu osoby povinné k dani : řízení o předběžné otázce, jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Finanzgericht München (Německo) ze dne 1. února 2005, došlým Soudnímu dvoru dne 15. února 2005, v řízení Hausgemeinschaft Jörg und Stefanie Wollny v. Finanzamt Landshut
rozsudek ESD z 14.9.2006 C-72/05

Možnost státu omezit nárok na odpočet : žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Commissione tributaria di primo grado di Trento (Itálie) ze dne 21. března 2005, došlým Soudnímu dvoru dne 24. května 2005 : Stradasfalti Srl v. Agenzia delle Entrate – Ufficio di Trento
rozsudek ESD z 14.9.2006 C-228/5

Jurisprudence : časopis o evropské, české a slovenské judikatuře a evropském právu (EMP), 2006, roč. 15, č. 8

Na adrese <http://www.jurisprudence.cz/> jsou k dispozici plná znění judikátů v češtině nebo jednacím jazyce, které byly předmětem komentáře v příslušném čísle časopisu Jurisprudence.

Zásada rovného zacházení s muži a ženami v oblasti sociálního zabezpečení vs. změna pohlaví : směrnice 79/7/EHS : odmítnutí poskytnutí starobní penze
rozsudek ESD z 27.4.2006 C-423/04

Cadman : delší praxe neodůvodňuje bezpodmínečně rozdíl v odměňování osob vykonávajících stejnou práci : B.F. Cadman v. Health & Safety Executive
rozsudek ESD z 3.10.2006 C-17/05

Rozsah aplikace zásady ne bis in idem v schengenském prostoru : Van Straaten (C-150/05) et 476/04 Gaspariny
rozsudek ESD z 28.9.2006 C-150/05 a 476/04

K pravomoci Evropského soudního dvora v řízeních podle čl. 234 Smlouvy o založení ES ve vztahu k okolnostem, jež nastaly před vstupem do EU : směrnice 93/13/EHS : Ynos
rozsudek ESD z 10.1.2006 C-302/04

Judikatura Evropského soudního dvora, 2006, roč. 3, č. 5

Obecné zásady práva Společenství : zásady omezující výkon pravomocí orgánů Společenství : zásada proporcionality : Rada Evropské unie v. Heidi Hautala
rozsudek ESD z 6.12.2001 C-353/99 P

Obecné zásady práva Společenství : zásady omezující výkon pravomocí orgánů Společenství : zásada proporcionality : Bela-Mühle Josef Bergmann KG v. Grows- Farm GmbH & CO. KG
rozsudek ESD z 5.7.1977 C-114/76

Obecné zásady práva Společenství : zásady omezující výkon pravomocí orgánů Společenství : zásada proporcionality : The Queen, na žádost E.D. & F. Man (Sugar) Ltd v. Intervention Board for Agricultural Produce (IBAP)
rozsudek ESD z 24.9.1985 181/84

Obecné zásady práva Společenství : zásady omezující výkon pravomocí orgánů Společenství : zásada proporcionality : Spojené království Velké Británie a Severního Irska v. Rada Evropské Unie
rozsudek ESD z 12.11.1996 C-84/94

Sociální politika : zásada rovného zacházení pro muže a ženy : práva osob, které změnily pohlaví :
P. v. S. a Cornwall County Council
rozsudek ESD z 30.4.1996 C-13/94

Sociální politika : zásada rovného zacházení pro muže a ženy : práva osob, které změnily pohlaví :
K.B. v. National Health Service Pensions Agency a Secretary of State of Health
rozsudek ESD z 7.1.2004 C-117/01

Sociální politika : zásada rovného zacházení pro muže a ženy : práva osob, které změnily pohlaví :
Sarah Margaret Richards v. Secretary of State for Work and Pensions
rozsudek ESD z 27.4.2006 C-423/04

Odpovědnost členských států za škodu způsobenou jednotlivci porušením komunitárního práva
přičitatelným vnitrostátnímu soudu rozhodujícímu v poslední instanci : Traghetti del Mediterraneo
SpA, v likvidaci v. Italská republika
rozsudek ESD z 13.6.2006 C-173/03

Právní rozhledy, 2007, roč. 15, č. 1

K volnému pohybu právníků : čl. 3 a 9 směrnice 98/5/ES : rozhodnutí o předběžné otázce, kterou
vznesl Cour administrative (Lucembursko) : Graham J. Wilson v. Ordre des avocats du barreau du
Luxembourg
rozsudek ESD 19.9.2006 C-506/04

Zkratky a vysvětlivky

ESD – Evropský soudní dvůr
SDES – Soudní dvůr Evropských společenství (oficiální název)
SD ESUO – Soudní dvůr Evropského společenství uhlí a oceli
Soud prvního stupně neboli Soud první instance (součást ESD)

Statistika. Demografie. Sociologie

Reiner Stäglich, Ingo Pfeiffer

Die Bedeutung der Belastung der Wirtschaft durch amtliche Statistiken - Ergebnisse der DIW-Studie

Význam zatížení hospodářských subjektů úředními statistikami - výsledky studie Německého institutu pro hospodářský výzkum (DIW)

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 11, S. 1193-1209

Příspěvek seznamuje s výsledky studie Německého institutu pro hospodářský výzkum (DIW) zaměřené na zjišťování zátěže podniků i občanů v souvislosti s poskytováním údajů pro statistické úřady. Sleduje např. časovou náročnost a výši nákladů vznikající v důsledku této povinnosti, rozdíly u různých forem poskytování statistických informací aj. Zvažuje i návrhy na snížení této zátěže, zejména pokud jde o hromadění statistických povinností. 5 tab., 7 schémat. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Gastbeitrag

Claudia Diehl, Claire Grobecker

Neuzuwanderer in Deutschland : Ergebnisse des Mikrozensus 2000 bis 2003

Noví přistěhovalci do Německa : výsledek mikrocenzu 2000 až 2003

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 11, S. 1139-1150

Příspěvek poskytuje přehled o sociálních a demografických údajích o osobách, které se v letech 2000-2003 přistěhovaly do Německa. Srovnává tyto "nově příchozí" s osobami zahraničního původu žijícími v Německu již delší dobu, příp. i s domácím obyvatelstvem. Většina nově příchozích cizinců pochází z Evropy, zejména z bývalého Sovětského svazu, z Polska a Turecka, jsou mladšího věku a vykazují vyšší vzdělání (i ve srovnání se stejnou věkovou skupinou rodilých Němců). 12 tab. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Bevölkerung

Manfred Ehling, Hans Joachim Schwamb

Standardisierung von Erhebungsunterlagen der amtlichen Statistik. Teil 1, Allgemeine Einführung, Gestaltung des Fragebogenkopfes und der Ausfüllanleitungen

Standardizace podkladů pro statistická šetření úředních statistik. Část 1., Všeobecný úvod, forma hlavičky dotazníku a pokyny pro vyplňování

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 11, S. 1130-1138

První část tohoto třídílného příspěvku nejprve v obecné rovině vysvětluje význam a úkoly dotazníkového šetření při sestavování statistik, včetně standardizace podkladů pro šetření. Dále se zabývá problematikou spojenou se sestavováním jednotlivých částí papírového dotazníku, formuláři pro stále se opakující prvky dotazníku, označením polí pro další zpracování, pokyny pro vyplňování údajů aj. 3 schémata. - Něm. res. Rubrika: Textteil : Erhebungsmethoden

Účetnictví

Cultural revolution : Chinese accounting

Kulturní revoluce : čínské účetnictví

The Economist, January 13th 2007, vol. 382, no. 8511, p. 59-60

Počátkem tohoto roku došlo k zatím největší revoluci v čínském účetnictví, protože ministerstvo financí požádalo 1200 společností kótovaných na burzách v Šanghaji a Šen-čenu, aby používaly účetní standardy podobné IFRS. Ostatní firmy je mohou používat dobrovolně. V článku se rozebírají přínosy a nedostatky nového systému. Viz i článek na s. 11-12 pod názvem Truth from facts: Chinese business. Rubrika: Finance and economics

Rudolf J. Niehus

IFRS für den Mittelstand? Warum eigentlich? - Gegenargumente und ein Lösungsvorschlag

IFRS pro střední podniky? Proč vlastně? - Protiargumenty a návrh řešení

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 47, S. 2529-2536

Změna zákona o reformě účetního práva v Německu (v roce 2004) přinesla podnikům orientovaným na kapitálový trh povinnost sestavovat roční závěrky podle předpisů IFRS; pro ostatní podniky platí nadále povinnost účtování podle obchodního zákoníku. Kritika snahy rozšířit povinnost standardu IFRS i pro středně velké podniky, sociálně-politické důsledky zavedení IFRS i pro střední podniky, návrh alternativního řešení (modernizace obchodního zákoníku). - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

-red-

Jak dopadl přechod na IFRS?

Moderní řízení, 2007, roč. 42, č. 1, s. 43-44

Krátce k výsledkům průzkumu věnovaného zkušenostem v prvním roce (2005) po závazném zavedení IFRS v EU; analýza účetní závěrky 65 největších společností vykazujících v souladu s IFRS.

Dietrich Grashoff

Offenlegung von Jahres- und Konzernabschlüssen nach dem in Kraft getretenen EHUG: Sanktionen und steuerliche Folgen

Zveřejnění roční a koncernové závěrky podle zákona o elektronickém obchodním registru, družstevním registru jakož i podnikovém registru, platného od 1.1.2007: sankce a daňové důsledky

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 49, S. 2641-2644

Zákon EHUG, rozšíření sankčního rámce vůči podnikům a jednatelům v Německu za porušení povinnosti zveřejnit roční a koncernovou závěrku, pohled na změnu právní situace. Daňový pohled na pokutu z hlediska společnosti (odpočitatelné podnikové výdaje) a z hlediska jednatele. Graf. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Hana Březinová

Základní pravidla účetní závěrky 2006

Účetnictví, 2006, č. 12, s. 12-17

Základní požadavky kladené na účetní závěrku, kvalitativní charakteristiky účetní závěrky, harmonogram účetní závěrky, změny v účetní závěrce sestavované za rok 2006. K tématu viz též příspěv. prof. L. Müllerové Změny v účetní závěrce za rok 2006, uveř. v čas. Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob č. 25-26/2006.

Účetní TIP

č. 2/2007

Účetní závěrka ve zjednodušeném rozsahu u společenství vlastníků jednotek (SVJ); o čem vypovídá rozvaha (balance). Postřehy z daňové a účetní praxe: přerušení odpisování při uplatňování investičních pobídek. Vzájemné zúčtování. Zamezení dvojího zdanění - Polsko. Aktuality z legislativy - nový pokyn D-300 (jednotný postup při uplatňování některých ustanovení zákona o daních z příjmů).

č. 3/2007

ČÚS č. 005 - Opravné položky. Postřehy z daňové a účetní praxe - Účtování o opravných položkách k zásobám. Aktuality z legislativy (jednoduché účetnictví lze vést do konce roku 2007, obecná pravidla cestovních náhrad podle nového zákoníku práce).

č. 4/2007

Část šestá ZSDP - Placení daní. Postřehy z daňové a účetní praxe - Předčasné zahájení oprav hmotného majetku. Povolenky na emise skleníkových plynů. Zamezení dvojího zdanění - Portugalsko. Aktuality z legislativy (informace ke stanovení 5procentního limitu pro daňové osvobození příspěvku zaměstnavatele na penzijní připojištění se státním příspěvkem placeného na účet zaměstnance v roce 2007).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 2/2007

Účetní a daňové odpisy - smysl odlišování. Audit. Ověření účetní závěrky auditorem. Oprava účetních zápisů v účetní závěrce. Zveřejňování účetní závěrky za rok 2006.

Veřejná správa

Heike Anger

Ämter blockieren Informationsfreiheit

Úřady brání svobodnému přístupu k informacím

Handelsblatt, 2.1.2007, Nr. 1, S. 3

Transparentnost veřejné správy v Německu. Dle zákona o svobodném přístupu k informacím (IFG), který platí od počátku roku 2006, může každý občan požádat o přístup k úřední informaci: zahrnutý jsou informace ve zdrojích v papírové podobě, elektronicky uložená data a zvukové či videonahrávky s výjimkou informací týkajících se osobních údajů, podnikového a obchodního tajemství a vnitřní a vnější bezpečnosti. Za přístup je možné požadovat poplatek 50-300 eur. K problémům s praktickou realizací náhledu do spisů, roční bilance podaných a schválených žádostí. Graf.

Hugues Bied-Charreton ... [et al.]

L'État en quete de performance

Stát - hledání výkonu

Problemes économiques, 2006, no 2907, p. 1-30

Soubor článků věnovaný problematice veřejné správy. Výkon - nové slovo na pořadu dne ve veřejné správě (výkon jako řídicí princip na všech úrovních státní správy, poučení a perspektivy získané z finančního zákona, zkoušení výkonu v oblasti fiskálních výdajů). Výklad terminologie. Ohlašuje LOLF (základní zákon vztahující se k finančnímu zákonu ve Francii) hlubokou reformu státu? (Základy LOLF - zákona, který stanovuje způsob přechodu státního řízení k řízení soukromému, redukce veřejných dluhů podle LOLF, praxe a problémy s určováním vývojových kritérií.) Hodnocení stavu po 20 letech modernizace státní správy - rozhovor s ředitelem odboru pro rozpočet a veřejnou správu při OECD. Studie na téma možnosti "vývozu" veřejné správy. (Modely veřejné správy se "vyvážejí" - např. britský do Nizozemska a Japonska či francouzský do některých afrických zemí. Ukazuje se, že pokud neexistuje standardní model, může se za určitých podmínek zdařit přenos administrativních postupů odjinud.) Grafy, tab., vlož. boxy. - Lit. Rubrika: Dossier

**Gesetz über die Weiterverwendung von Informationen öffentlicher Stellen
(Informationsweiterverwendungsgesetz - IWG) : vom 13. Dezember 2006**

Zákon o dalším využití informací veřejných orgánů : ze 13. prosince 2006

Bundesgesetzblatt. Teil I, 18. Dezember 2006, Jg. 2006, Nr. 60, S. 2913-2914

Znění zákona o dalším využití informací veřejných orgánů ze 13. prosince 2006 (Německo). Zákon slouží k realizaci směrnice EU ze 17. listopadu 2003 - (2003/98/EU) - o dalším využití informací veřejného sektoru. Pozn.

Attila Ágh

The Hungary of regions: function as an EU member state or close the development gap?

Maďarsko regionů: fungovat jako členská země EU, nebo odstranit vývojové rozdíly?

Development and finance, 2006, No. 4, p. 22-31

Příspěvek analyzuje reálné možnosti realizace reformy státní správy v Maďarsku se zaměřením na regionální úroveň, na odstranění rozdílů ve vývoji regionů a na zajištění dlouhodobé fiskální udržitelnosti regionů. Tento program porovnává s regionální politikou v rámci EU. 1 tab. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Eva Hejzlarová, Hana Tenglerová

Je státní správa family-friendly?

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 49, s. 26-27

K možnostem sladování profesního a rodinného života pro zaměstnance státní správy ČR (výsledky dotazníkového šetření ve třech krajích). Práce na částečný úvazek, sdílené pracovní místo, pružná pracovní doba, práce doma a distanční práce. Rubrika: Téma [VS]

-as-

Příspěvek na výkon státní správy ovlivní metodika výpočtu a sociálně-právní ochrana dětí

Obec & finance, 2006, roč. 11, č. 5, s. 26-27

Příspěvek na výkon státní správy (za výkon přenesené působnosti) související s přijetím nových zákonů; zavedení jednotného způsobu stanovení příspěvku pro všechny kategorie obcí. Podmínky a postup stanovení příspěvku (vzorce výpočtu), mimořádný kompenzační příspěvek. 3 tab.

CALA

ÚZSVM chrání státní majetek a zastupuje stát v České republice i v zahraničí

Veřejná správa, 2007, roč. 18, č. 1-2, s. 54-57

Spektrum činnosti a úkolů Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových; ochrana státního majetku a jeho zastupování. Silniční hraniční přechody, majetek po bývalých okresních úřadech, prodej nepotřebného majetku, nemovitě kulturní památky, pozemky v dobývacích prostorech, silnice a pozemky pod komunikacemi, majetek zajištěný v trestním řízení. 2 grafy. Rubrika: Téma [VS]

Bystrík Bugan

V novém roce čisté ruce

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 3, s. 54-55

K novému zákonu o střetu zájmů (zákon č. 159/2006 Sb.), který od 1. ledna 2007 zpřísnil kontrolu majetku veřejných činitelů a hlavně podstatně rozšířil okruh politiků, úředníků a jiných osob, jež by mu měli podléhat. 1 vlož. box. - Součástí čl. je stručný příspěvek s názvem Historie zákonného střetu veřejného zájmu s osobním.

Marie Kostruhová

Výkon funkce správce obce

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 48, s. 10-11

Správce obce (SO), důvody zřízení, náplň a jmenování do funkce SO (pokud se např. neuskuteční vyhlášené volby). Rubrika: Konzultace

Veřejné finance. Rozpočet

Celkový dluh obcí dosáhl přes 100 miliard korun

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 49, s. 22-24

Hodnocení ekonomického zdraví obce v ČR, iRating CCB. Přehled nejčastějších chyb v hospodaření obcí, shrnutí analýzy hospodaření obcí v ČR. 3 grafy, tab. Rubrika: Téma [VS]

Dotace ze státního rozpočtu pro územní samosprávu v roce 2007

Obec & finance, 2006, roč. 11, č. 5, s. 16-17

Změny finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí a hl. m. Prahy; přehled a celková výše účelových dotací obcím. Dotace pro kraje, příspěvek na výkon státní správy. 3 tab.

Ulrich Benz, Stefan Fetzer

Indicators for measuring fiscal sustainability: a comparison of the OECD method and generational accounting

Ukazatele měření fiskální udržitelnosti: srovnání metody OECD a generačního účtování

FinanzArchiv, 2006, vol. 62, no. 3, p. 367-391

Pomocí empirických výsledků pro Německo se srovnávají dvě metody měření fiskální udržitelnosti: metoda generačních účtů a metoda OECD. Nejprve se ukazuje, že ukazatelé z jednoho metodického přístupu mohou být použity i v druhém a naopak, čímž se zvyšuje počet ukazatelů udržitelnosti pro obě metody. Dále se zkoumají některé teoretické rozdíly ukazatelů, jejich citlivost, materiální evidence aj. 2 tab., 4 grafy, vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Josef Šrotýř

K právním atributům mimorozpočtových fondů

Daně a finance, 2007, roč. 15, č. 1, s. 27-33

Výčet mimorozpočtových fondů (státní fondy, privatizační fondy, zdravotní pojišťovny). Pod tento pojem dále lze zahrnout i rozpočty územních samosprávných celků. Rámcový rozbor příjmů a výdajů obcí včetně použití mimorozpočtových fondů. Příjmy rozpočtů územní samosprávy v ČR (daňové příjmy, místní poplatky, příjmy z vlastní správní činnosti, dotace, návratné příjmy, příjmy z majetku apod.). Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně.

Jon H. Fiva

New evidence on the effect of fiscal decentralization on the size and composition of government spending

Nové důkazy o dopadu fiskální decentralizace na velikost a složení vládních výdajů

FinanzArchiv, June 2006, Vol. 62, No. 2, p. 250-280

Autor představuje ekonometrickou analýzu vztahu fiskální decentralizace a velikosti a struktury vládních výdajů. Soustřeďuje se zejména na otázku, jak fiskální decentralizace ovlivňuje různé části veřejného sektoru, zejména pokud jde o výdaje na transfery v oblasti sociálního zabezpečení a o výdaje v oblasti státní správy. Používá přitom panel dat z 18 zemí OECD za období 1970-2000. 8 tab., 3 grafy, vzorce, příl. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Editorial Note

A. M. Lavrov ... [et al.]

Principy effektivnogo i otvetstvennogo upravlenija obščestvennymi finansami

Zásady efektivního a odpovědného řízení veřejných financí

Finansy, 2006, no. 10, s. 3-20

Analytický materiál k dokumentu, který předložilo MF RF pro jednání ministrů financí "Skupiny osmi" (Sankt Petěrburg, červen 2006) ve snaze zvýšit úlohu mezinárodního úsilí o efektivní a odpovědné řízení veřejných financí. V jednotlivých částech materiálu jsou podrobněji rozvedena východiska, možnosti a směry realizace uvedené iniciativy. 2 tab.

Rozpočty samosprávných celků v roce 2007 ovlivní nové zákony v oblasti sociální péče

Obec & finance, 2006, roč. 11, č. 5, s. 14-15

Finanční hospodaření územních samosprávných celků (ÚSC) v roce 2007, změna struktury dotací pro ÚSC. V tabulkách predikce hospodaření ÚSC a vývoj daňových příjmů ÚSC v roce 2006 a 2007. 2 tab., graf.

Roland Pichler

Sozialausgaben haben sich in zehn Jahren verdoppelt

Sociální výdaje se za deset let zdvojnásobily

Auszüge aus Presseartikeln, 22. November 2006, Nr. 49, S. 10

Autor stručně rekapituluje vývoj rozpočtových výdajů v Německu za posledních deset let a sleduje politiku úspor jednotlivých vlád. Zatímco v některých resortech zaznamenává úspory, nepříznivý vývoj je v oblasti sociálních výdajů, které se za posledních deset let zdvojnásobily. - Zkrácený překlad viz Informace odborné knihovny MF č. 1/2007.

Under PFire : defence spending

Pod palbou (soukromého financování) : výdaje na obranu

The Economist, January 13th 2007, vol. 382, no. 8511, p. 32

Vzhledem ke snižování výdajů na obranu (nyní kolem 2,5 % HDP) patří britské ministerstvo obrany mezi nejnadšenější uživatele PFI, soukromých investic do veřejného sektoru. V prosinci 2006 ministerstvo přiznalo, že již podepsalo se soukromými dodavateli smlouvy na příštích 30 let v celkové hodnotě 26 mld. GBP a v plánu jsou další zakázky. V článku se rozebírají výhody a nedostatky tohoto systému.

Vratislav Izák, Eva Dufková

Výdaje na sociální péči - nové státy Evropské unie a Česká republika

Politická ekonomie, 2006, roč. 54, č. 6, s. 762-777

Veřejné výdaje a příjmy - tendence v nových státech Evropské unie v letech 1995-2005. Výdaje na sociální péči (analýza panelových dat). Funkční klasifikace výdajů. Výdaje na sociální péči v České republice. 6 tab., 3 grafy, tab. příl. - Angl. abstrakt - Lit.

Zdravotnictví

The federalist prescription : health care and the states

Recept pro federaci : zdravotnictví a americké státy

The Economist, January 13th 2007, vol. 382, no. 8511, p. 37-38

USA mají 47 mil. lidí bez zdravotního pojištění, což je přibližně šestina obyvatelstva. Nyní přicházejí guvernéri jednotlivých států s návrhy, jak tuto situaci řešit. V článku se rozebírá, zda by bylo možno využít jejich reformy zdravotnictví i v rámci celých Spojených států. Viz i článek na s. 14 pod názvem Sensible medicine from the states: extending American health care. Graf.

Jiří Benedikt

K nálezu Ústavního soudu ve věci zákona o neziskových nemocnicích

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 48, s. 8

K nálezu ÚS 51/06 ve věci neziskových nemocnic zřizovaných podle zákona č. 246/2006 Sb. (o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních). Dopad nálezu na povinnosti nemocnic; varianty stanovené zákonem, transformace právní formy nemocnice.

Wolfgang Hauschild, Armin Klose

Kostenstrukturen bei Arzt- und Zahnarztpraxen 2003

Struktura nákladů ordinací lékařů a zubních lékařů v roce 2003

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 11, S. 1151-1158

Příspěvek představuje metodickou koncepci statistik struktury nákladů v ordinacích lékařů a zubních lékařů v Německu v roce 2003 a seznamuje s vybranými výsledky namátkového šetření, příp. srovnává získaná data s údaji z roku 2000. Hlavní pozornost je zaměřena na vědeckou analýzu příjmů a výdajů obou sledovaných oborů. 7 tab., 4 schémata. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Unternehmen und Arbeitsstätten

Stephanie Kirchgaessner

Taking the tablets? How Washington is battling to win control of drug costs

Berete prášky? Jak Washington usiluje o získání kontroly nad náklady na léky

Financial Times, 16.1.2007, no. 36281, p. 11

V loňské předvolební kampani američtí demokraté slibovali, že se zaměří na farmaceutický průmysl a budou usilovat o levnější léky pro 43 mil. amerických seniorů a invalidů. V kampani šlo i o kontroverzní klauzuli v novele zákona o Medicare z r. 2003, která byla podle mnoha kritiků napsána ve prospěch farmaceutických společností a pojišťoven. Jde o to, že vláda nemůže zasahovat do vyjednávání o cenách léčiv na předpis. Návrh na změnu tohoto systému se již projednává v Kongresu i Senátu, názory na jeho dopad však nejsou jednotné.

Životní prostředí

Thomas Aronsson, Thomas Jonsson, Tomas Sjögren

International environmental policy reforms, tax distortions, and the labor market

Reformy mezinárodní environmentální politiky, daňové zkreslení a trh práce

FinanzArchiv, June 2006, Vol. 62, No. 2, p. 199-217

Příspěvek zkoumá vliv environmentálních problémů přesahujících hranice jednoho státu v podmínkách zkresleného zdanění a nedokonalé konkurence na trhu práce. Analýza je založena na modelu všeobecné rovnováhy pro ekonomiky dvou zemí. Sledují se dopady na blahobyt, které přináší reforma politiky životního prostředí, ve které se oba státy dohodnou na mírném zvýšení nákladů na ochranu životního prostředí. Vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Ministerstvo životního prostředí

Seznam platných právních předpisů, resortních předpisů, metodických pokynů, návodů a sdělení platných v resortu životního prostředí ke dni 1. ledna 2007

Věstník Ministerstva životního prostředí, 2007, roč. 17, částka 1, s. 1-39

Přehled platných právních předpisů v členění podle složek, spadajících do kompetence Ministerstva životního prostředí, a předpisů souvisejících (předpisy vyhlášené nebo registrované ve Sbírce zákonů, případně v Úředním listu, resortní předpisy uveřejněné v různých věstnících, metodické pokyny, návody a sdělení).

Životní úroveň

Hans-Werner Sinn

Geld für Nichtstun

Peníze za nečinnost

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 51, S. 206

K hranici a paradoxům definice chudoby v Německu. - Zkrácený překlad viz toto číslo Informací odborné knihovny MF.

Silvia Deckl

Indikatoren der Einkommensverteilung in Deutschland 2003 : Ergebnisse der Einkommens- und Verbrauchsstichprobe

Ukazatelé rozdělování příjmů v Německu v roce 2003 : výsledky namátkového šetření příjmů a spotřeby

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 11, S. 1178-1186

Příspěvek představuje výsledky průřezových ukazatelů pro oblast rozdělování příjmů a příjmové chudoby v Německu v roce 2003 vzniklých na základě vyhodnocení údajů z 53 432 soukromých domácností, podílejících se na namátkovém šetření příjmů a spotřeby (EVS) 2003. Velká pozornost je věnována ukazatelům příjmové chudoby (v Německu v roce 2003 stanovena hranice rizika chudoby ve výši 1 000 eur měsíčně). 4 tab., 6 schémat. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Wirtschaftsrechnungen

František Múčka

Slovensko začína veriť v bohatnutie

Trend, 2006, č. 50-51, s. 14-15

Trend životní úrovně v SR, reálná koupěschopnost, v grafu porovnání reálné mzdy v období 1990-2006 s rokem 1989. 2 grafy.

Ostatní

Alexander Busch

Glaubenskonzerne

Koncerny evangelické víry

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 51, S. 32-34

V největší katolické zemi světa, Brazílii, stále více roste hospodářský a politický vliv evangelických církví. Graf.

Viktor Debnár

Nový program Evropské unie Culture (2007-2013)

Daňová a hospodářská kartotéka, 2007, roč. 15, č. 1, s. 35-38

Informace o programu Culture, který je koncipován na období let 2007-2013, a který je otevřen pro všechny kulturní oblasti (mimo oblast audiovizí) a operátory včetně neziskových aktivit podnikatelských subjektů působících v oblasti kultury a umění. Které státy se mohou do programu zapojit, výzvy pro rok 2007, charakteristika programu, celkový rozpočet programu apod. Rubrika: Hospodářství, obchod, finance

ZKRÁCENÉ PŘEKLADY ODBORNÝCH ČLÁNKŮ

Edgar Meister

Die Transparenz von Hedgefonds

Transparentnost hedgeových fondů

Auszüge aus Presseartikeln, 21. Dezember 2006, Nr. 53, S. 13-16

Hedgeové fondy a jejich role v globálním finančním systému, stejně jako otázka transparentnosti a nutnosti jejich regulace - to jsou témata, která se v současné době často diskutují na mnoha mezinárodních grémiích a bude tomu tak jistě i nadále. Sotva bychom totiž našli nějaký jiný segment finančního trhu, který v minulých letech zaznamenal takový nárůst důležitosti jako právě hedging. Zpomalení, nebo dokonce konec tohoto dynamického vývoje je v nedohlednu. Pro centrální banku, sledující v první řadě aspekt finanční stability, přináší tento vývoj značný rizikový potenciál. Tomu odpovídá i její úhel pohledu a strategie. Jiné orgány dozoru mohou mít díky širšímu mandátu méně zaostřený pohled, protože zohledňují například také hlediska ochrany investorů a boj proti obchodům insiderů.

Pokud jde o konkrétní údaje, v současné době působí celosvětově přes 9 200 hedgeových fondů, spravujících majetek v hodnotě cca 1,3 biliónů dolarů. V průběhu osmi let se jak počet fondů, tak jejich majetek ztrojnásobil, poptávka investorů je stále velká. Proto nepřekvapí, že čisté přírůstky prostředků v tomto roce jsou výrazně vyšší než v minulých letech: do třetího čtvrtletí roku 2006 přiteklo do hedgeových fondů už 110,7 mld. dolarů (v roce 2005 to bylo 46,9 mld. dolarů, v roce 2004 73,6 mld. dolarů).

Neroste však jen spravovaný majetek. Zvyšuje se i vliv hedgeových fondů na finanční trhy. Přispívají nejen k vysokým objemům transakcí na klasických trzích s akciemi a obligacemi a na devizových trzích. Jsou i důležitými aktéry na méně likvidních trzích, například na trhu s deriváty. Podle odhadů se hedgeové fondy podílejí na 58 procentech globálního ročního obchodního objemu úvěrových derivátů a na 25 procentech obchodu s vysoce zúročenými půjčkami. Podílem 47 procent zauímají hedgeové fondy dominantní pozici na trhu úvěrů, u kterých dlužník neplní smluvní podmínky. Uváděná čísla čerpají z údajů na trhu a z databází, kterým hedgeové fondy poskytují svoje údaje na dobrovolné bázi. I když nemusí být přesné až po poslední desetinné místo, poskytují dostatečnou informaci o aktivitách těchto fondů.

Přitom hedgeové fondy se mohou mezi sebou dosti lišit. Pestrobarevné kytici se nepodobá jen spravovaný majetek a obchodní aktivity, ale i strategie těchto fondů. Global Macro, Fixed Income Arbitrage, Convertible Arbitrage, Event Driven nebo Multi-Strategy – podle hlavního zaměření se liší i používané nástroje i možné riziko. I pokud jde o velikost fondů existují výrazné rozdíly. Největších sto hedgeových fondů – pouhé procento z celkového počtu fondů – spravuje více než dvě třetiny celkového majetku spravovaného těmito fondy. Je z toho zřejmá heterogenní struktura tohoto tržního segmentu: na jedné straně tucet velmi velkých fondů s obrovským jměním, na druhé straně množství relativně malých fondů, s omezeným rozsahem působnosti.

Pokud jde o vliv hedgeových fondů na stabilitu finančních trhů, nelze opominout jejich pozitivní přínos. Tím, že využívají možnosti cenové arbitráže, přispívají k redukování cenových rozdílů. Díky flexibilitě a pohotovému jednání podporují cenovou tvorbu a tím i efektivnost finančních trhů. V mnoha oblastech potřebují účastníci trhu a podniky znát spolehlivé ceny, aby mohli posoudit rizika, která hodlají podstoupit, a také aby měli podklady pro řízení a účetnictví podniku. Stejnou měrou, jakou hedgeové fondy toto podporují a přispívají k obchodovatelnosti dříve nelikvidních majetkových hodnot, dochází i ke zvýšení efektivnosti finančních trhů.

Díky zvláštní ochotě fondů k převzetí rizika se pro určité typy obchodů teprve vytváří likvidní trhy, jako je tomu v případě nedobytných úvěrů. Banky a další tradiční účastníci trhu získávají tak nové nebo dokonce lepší možnosti transformace nežádoucích rizik. V dobách zvýšené nejistoty mohou hedgeové fondy dokonce přispět ke stabilizaci trhu. Obecně jsou vcelku ochotny i za podmínek tržní volatility nasadit rizikový kapitál. Vnější šok může jiné účastníky trhu vyprovokovat k panice, vedoucí k chybným rozhodnutím a k majetkovým ztrátám. Hedgeové fondy mohou tyto okolnosti využít ve svůj prospěch a přispět svou aktivitou k uklidnění a stabilizaci trhu. Tyto úvahy dokazují, že hedgeové fondy mohou mít pozitivní vliv na finanční trh a v mnoha případech tak tomu skutečně je. Přesto nelze zapomínat, že tyto fondy mohou být na druhé straně zdrojem systémových rizik. Obavy vycházejí z nebezpečí efektu nákazy. K tomu je třeba poznamenat, že obchodování s hedgeovými fondy je pro mnoho bank zdrojem atraktivních příjmů. Následkem toho vzniká intenzivní konkurence v boji o právo prvního zprostředkování, které za určitých podmínek vede k minimalizaci nároků na bezpečnost nebo k malým závazkům. Když na příklad dojde při zhoršení makroekonomického prostředí nebo při stoupající volatilítě na trzích k náhlému pádu cen, jsou nezbytné dodatečné prostředky pro splnění stávajících smluvních závazků. Hedgeové fondy, které toho nejsou schopny, se musí vyrovnat s krácením svých úvěrových zdrojů u bank a investičních firem. V takovém případě mohou považovat za nezbytné zbavit se rizik, která přijaly s vyhlídkou na zvýšení docilovaného zisku a která se jim mohou takto stát naopak zátěží. Komplikace přináší i poměrně nízká likvidita trhů, na kterých hedgeové fondy působí a kdy je možno krátkodobě zrušit položky jen velmi obtížně a s velkými srážkami z cen.

Takovýto scénář může znít sice poněkud hypoteticky, ale vyjadřuje reálné obavy míst, které – podobně jako Spolková banka - odpovídají za finanční stabilitu. Některé strategie fondů vykazují v tomto směru významnou korelaci a posilují negativní vývoj jak tohoto tržního segmentu, tak i zvyšují rizikový potenciál bank jako primárních brokerů.

Odpovědi na důležité otázky - jak omezit rizika, jak nastolit vyšší transparentnost trhu - nejsou jednoduché a vycházejí z různých přístupů a stanovisek. Pozitivní přístupy se zaměřují na doporučení o omezení rizik kontrahentů a vycházejí v podstatě z požadavků na správu rizik bank jako poskytovatelů úvěrů nebo jako obchodních partnerů hedgeových fondů. Smysluplným návrhem může být i registrační povinnost pro správce hedgeových fondů, jak je tomu ve Velké Británii a Německu, i když ani od tohoto nástroje si asi nelze příliš slibovat. Existují totiž značně rozdílná pojetí o obsahu hlášení (a také o tom, jaká místa by měla být za registraci zodpovědná). Také doporučení oborových sdružení hedgeových fondů o dodržování uznávaných pravidel podnikání (sound practices) jsou vítána, nicméně jejich praktický efekt není též příliš veliký a dostatečně závazný na to, aby zmírnil deficit transparentnosti.

Na trhu lze nicméně zaznamenat tendenci k posilování tržní disciplíny v oblasti hedgeových fondů. Jde například o rostoucí význam institucionálních investorů, kteří budou v tomto směru jistě vykonávat větší tlak na transparentnost a na omezení rizik. Zajímavé je také zjištění, že některé hedgeové fondy jsou kótovány na burze nebo o toto zapsání usilují. Bude napínavé sledovat, jaké budou důsledky těchto kroků z hlediska zvýšení transparentnosti jejich informační politiky vůči trhu.

Nezávisle na tomto vývoji zůstává ovšem otázka, zda by hedgeové fondy neměly být regulovány a dozorovány státem. Tato otázka v současné době nenachází mezinárodní konsenzus, částečně též v důsledku rozdílného hodnocení vlivu hedgeových fondů na finanční trhy a z toho plynoucí systémová rizika.

V případě zavedení regulačních opatření by se hedgeové fondy zřejmě více zaměřily na ty právní formy, u kterých by byl dohled méně přísný. Došlo by k přesunu řídicích center, ale rizika by ve finančním systému zůstala.

Také specifická nepřímá regulace přes banky, které vystupují jako „prime broker“ hedgeových fondů a z této pozice jim poskytují úvěry nebo s nimi uzavírají obchody s finančními deriváty, by

nevedla k žádoucímu cíli. Velké hedgeové fondy pracují zpravidla s více bankami a celkový přehled o stavu rizik by tudíž nebyl dosažitelný. Navíc podle současného stavu znalostí není úvěrové riziko prvního brokera tím hlavním rizikem.

Podle údajů dozoru došlo z hlediska správy rizik a požadavků na kapitálovou přiměřenost bank ke kvalitativnímu zlepšení, i když dozor musí konkurenční situaci mezi prvními brokery stále sledovat a vyhodnocovat adekvátnost požadavků na bezpečnost.

Největší nebezpečí, které by asi vzešlo z insolvence velkých hedgeových fondů, by spočívalo v tom, že velké banky a investiční firmy vykazují stejné obchodní pozice jako hedgeové fondy a pokud by v těchto pozicích utrpěly ztráty, vedlo by to k systémovému tržnímu riziku.

Transparentnost a tržní disciplína, nebo dokonce informace o rizicích – to jsou pro hedgeové fondy obtížná témata. Na druhé straně se lze domnívat, že tyto fondy profitují ze stabilního finančního prostředí a že tudíž do určité míry pro transparentnost hovoří jejich vlastní zájem na udržení prostředí pro obchodování. Tohoto lze využít a posilovat ty faktory, které pro zajištění stability a funkčnosti nabízí sám trh.

Alternativní návrhy tudíž znějí: hedgeové fondy by se měly dobrovolně nechat posoudit od uznávaných ratingových agentur. Tyto agentury představují v dnešním finančním systému nepostradatelný zdroj informací pro jednotlivé účastníky trhu. Informační požadavek je již součástí ratingu dluhopisů různých emitentů, transakcí při přeměně pohledávek v cenné papíry a ratingu investičních fondů. Rozšíření nabídky ratingových agentur o hedgeové fondy představuje přirozený vývojový krok.

Velké ratingové agentury v současné době rozpracovávají metodické postupy pro rating hedgeových fondů. Samozřejmým požadavkem je vysoká kvalita jak pokud jde o koncepci, tak i pokud jde o technické provedení. Přitom by v první řadě nemělo jít o rating výkonnosti, nýbrž o rozšířené ocenění úvěrových rizik, které by zohlednilo zvýšené nebezpečí z hlediska finanční stability. Sem patří například investiční strategie fondů, jejich finanční struktura, struktura a diverzifikace rizik, kvalita správy rizik a její vnitřní kontrola aj. V tomto směru v současné době neexistuje žádná uzavřená koncepce a bylo by žádoucí, aby její utváření probíhalo na základě dialogu s hedgeovými fondy, jejich investory, analytiky a s úředními místy. Konkurence mezi ratingovými agenturami by mohla napomoci – tak jak je tomu i v jiných oblastech – dosáhnout vysokých standardů.

Postupy ratingových agentur však mají svoje „přirozená“ omezení. Oproti klasickým ratingům v jiných oblastech se může složení aktiv a tím i rizikový potenciál fondů v krátké době změnit a rating nedokáže konkrétní pozici zobrazit a posoudit v tu „pravou“ chvíli. Z toho plyne nebezpečí příliš opožděného hodnocení zhoršené situace hedgeových fondů i kritické závěry o možnosti zachycení aktuální rizikové a ztrátové pozice formou ratingu. To ostatně platí i pro všechny ostatní návrhy na zlepšení transparentnosti hedgeových fondů.

Vzhledem k tomu, že alespoň z počátku by muselo jít o dobrovolný rating, nabízí se též otázka struktury pobídek a přijetí ratingu ostatními účastníky trhu. Rozhodující bude chování institucionálních investorů, např. penzijních fondů, nadací, ale i bank a pojišťoven, které před realizací svých investic požadují mnoho informací. Pokud by zprávy ratingových agentur byly na požadované úrovni, bylo by pro ně ekonomicky odůvodněné je využít pro svoje specifické analýzy. Ostatně několik málo velkých hedgeových fondů již dnes disponuje externím ratingem a považuje to z hlediska svojí reputace za výhodné.

Uvedený návrh vychází z tržních principů, doplňuje ostatní doporučení a může se dále vyvíjet. Zainteresovaní účastníci trhu mohou sami rozhodnout, v jaké formě a jakým tempem se rating hedgeových fondů prosadí. K představě, že by otevřely dveře ratingovým agenturám kvůli vlastnímu hodnocení, se hedgeové fondy zatím většinou nestaví příliš ochotně. Měly by se však daleko intenzivněji než dosud zapojit do diskuse při hledání konkrétních řešení a přispět tak vlastním

vkladem ke zvyšování stability finančního systému. K přijetí kodexu chování (Code of conduct) by měla patřit i ochota podrobit se ratingu.

Zpracovala Ing. K. Gubová

Hans-Werner Sinn
Geld fürs Nichtstun
Peníze za nečinnost

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 51, S. 206

O skutečné chudobě v Německu

Údaje o chudobě zveřejněné před časem Spolkovým statistickým úřadem jsou poněkud skličující: Od roku 1991 do roku 2005 se příjem průměrné rodiny v Německu propadl o 2 procenta a v roce 2004 bylo chudobou ohroženo 13 procent obyvatel Německa. Je to ohromující informace a zdá se, že globalizace si vyžaduje stále více obětí.

Bezpochyby existuje v Německu chudoba a existuje i spodní vrstva. Mnozí už nepostačují tempu turbokapitalismu a jsou vyobcováni ze společnosti založené na zisku. Je však otázkou, zda tento fenomén uváděná čísla skutečně potvrzují. Při bližším zkoumání se totiž jeví věci jinak než na první pohled.

Čisté příjmy domácností poklesly jen proto, že se jejich velikost zmenšila. Zatímco v roce 1991 statisticky vykazovala jedna domácnost 2,26 osoby, v roce 2005 to bylo už jen 2,12 osoby. Po příslušné korektuře se ukazuje, že reálný netto příjem na hlavu v uvedeném časovém období vlastně vzrostl o 4 procenta. To sice není mnoho, ale pořád jde o zvýšení příjmů a ne o snížení. Reálné čisté příjmy domácností zaměstnanců se na osobu zvýšily dokonce o 8 procent.

Podobně tomu je v případě 13 procent populace ohrožených chudobou. Ani zde nelze uvedený výsledek interpretovat tak, jak se ho snaží veřejné zpravodajství vsugerovat, neboť nebylo použito absolutní, ale relativní měřítko chudoby. Nemajetností resp. chudobou je podle ustanovení EU ohrožen ten, kdo vydělává méně než 60 procent standardizovaného průměrného čistého příjmu (tzv. mediánu). Podle této definice jsou pak chudé i osoby s příjmem 590 000 eur, protože spadají do daňové „enklávy“, kde průměrný občan vydělává 1 mil. eur.

Zásadně jsou v Německu chudí všichni příjemci podpory Hartz IV, protože jejich příjmy leží těsně pod hranicí chudoby. Podle Spolkového statistického úřadu dosahoval v roce 2004 průměrný měsíční „ekvivalizovaný příjem“ na osobu 1427 eur – jemu odpovídající hranicí chudoby je 856 eur měsíčně; čtyřčlenná rodina je považována za chudou, pokud má měsíčně k dispozici méně než 1798 eur. Podle koncepce Hartz IV může tato rodina počítat s čistým příjmem 1600 eur měsíčně a podle definice je tedy rodina chudá, ačkoli požívá plné ochrany sociálního státu.

V Německu se v minulých desetiletích proti relativní chudobě udělalo opravdu hodně. Od roku 1970 do roku 2004 se zvýšila měsíční čistá mzda zaměstnance 3,19krát a výdaje na měsíční sociální pomoc pro jednoho příjemce vzrostly 3,9krát. Peněžitá plnění sociálního státu vůči nejchudším z chudých se tedy zvyšovala mnohem rychleji nežli nárůst průměrných mezd a relativní chudoba se očividně zmenšila. Ani tento úspěch však nemusí být ve statistice chudoby zjevný, protože sazby sociální pomoci rovněž leží pod definovanou hranicí chudoby.

A pokud by se vycházelo z německých kritérií ve Španělsku a Itálii, pak jsou v těchto státech chudí téměř všichni zaměstnanci. Průměrná italská rodina s jedním živitelem a dvěma dětmi vykazuje životní standard, na nějž by v německých cenách potřebovala 1724 eur, obdobná rodina ve Španělsku by potřebovala 1781 eur. Obě hodnoty leží pod německou hranicí chudoby.

Chudý však může být i ten, kdo kromě měsíční renty ve výši 10 000 eur a vily, kterou sám obývá, nepobírá jiný příjem – při definici chudoby se totiž vlastní bydlení ani soukromá renta nezohledňují. A běda, kdyby došlo k tolik požadovanému zvýšení mezd – potom by ještě vzrostl počet „chudých“, kteří spadají pod 60procentní hranici. Devizou boje s chudobou by se tedy měla stát mzdová zdrženlivost.

To vše ukazuje, jak hanebně lze se zveřejněnými údaji zacházet a že finanční chudoba není v relativním smyslu německým problémem. Chudoba, s níž se v každodenním životě setkáváme, má jen málo co dělat s nedostatkem peněz. Skutečný důvod problémů spodní německé vrstvy nelze hledat v nedostatku peněz, ale v nedostatku pracovních míst a s ním spojeným sociálním vyčleněním.

Po sté je potřeba říci: chybějí místa, protože systémem mzdových náhrad vytvořil stát podmínky pro extrémně vysoké mzdové nároky vůči soukromému sektoru. Racionalizace zrušila místa a přesunula je do zahraničí, zmizely služby dříve poskytované domácnostem. Problém německé chudoby nevznikl proto, že by stát byl příliš skoupý, ale proto, že za nečinnost platí moc peněz. Účinná politika boje s nezaměstnaností směřující k reintegraci vyobcovaných do světa práce požaduje sociální stát, který platí lidem za spolupráci a ne za neúčast, čímž se dostáváme ke kombinované mzdě nebo aktivační sociální pomoci.

Autor je prezidentem Ifo Institutu (Institutu pro hospodářský výzkum), je považován za jednoho z nejrenomovanějších německých ekonomů.

Peter Thelen

Sozialkassen sehen nur wenig vom Geldregen

Sociální pokladny uvidí jen málo z peněžní záplavy

Handelsblatt, 4.1.2007, Nr. 3, S. 5

Ještě v létě roku 2005 stála německá kancléřka A. Merkelová v jedné linii se všemi předními ekonomy - těsně před volbami se postavila proti zvýšení DPH za účelem látání rozpočtových děr. Tehdy se mluvilo o zvýšení DPH o 2 procenta, a příjmy z nich se měly použít ke snížení sociálních odvodů. Profit ze zvýšení se neměl spolkových zemí týkat, příjmy měly proudit pouze do sociálních pokladen. To, jak se zvýšení DPH nakonec po 1,5 roce realizovalo, nese znaky klasického a pochybného kompromisu: DPH se na rozdíl od plánovaných dvou zvýšila o tři procenta, ze 16 na 19 procent - a to jen proto, že nebylo možné připravit spolkové země o profit z DPH. Do jednotlivých zemí tedy poplynou příjmy jednoho z celkem tří procentních bodů prosazených v rámci největšího daňového zvýšení v dějinách Německa. Další procentní bod je určen na podporu rozpočtu a jen jediný bod ze zvýšení bude nakonec použit na snížení příspěvku na nezaměstnanost.

I přesto však mohla současná velká koalice snížit příspěvek na pojištění pro případ nezaměstnanosti ze 6,5 na 4,2 procenta a to jen díky přebytku přes 11 mld. eur dosaženému Spolkovou agenturou práce (BA): podílely se na tom vyšší (konjunkturálně podmíněné) příjmy z příspěvků, proti předpokladu nižší výplaty podpory v nezaměstnanosti a úspory v opatřeních na začleňování nezaměstnaných. Po snížení příspěvků činí rozpočet BA pro rok 2007 20 miliard eur, 13,5 mld. bude BA financovat sama - a v případě, že pozitivní vývoj ve financování bude pokračovat, počítá správní rada BA u pojištění v nezaměstnanosti s dalším snížením příspěvkové sazby.

Tak se z volebních slibů CDU/CSU, že zvýšením DPH se sníží sociální odvody a tím i pracovní náklady, což by podpořilo zaměstnanost, stal odlehčující program pro rozpočty státu a zemí. Při schválení koaliční smlouvy v listopadu 2005 to ospravedlňovala tehdejší nová černorudá vláda zdůvodněním, že jinak by Německo v roce 2007 nemohlo dodržet stabilizační limity stanovené EU. Tento argument už se ale dnes neuplatňuje; konjunkturální oživení v loňském roce, které přineslo zvýšené daňové příjmy především v oblasti daně korporáční a živnostenské, umožnilo Německu už v roce 2006 (poprvé po pěti letech) snížit deficit státního rozpočtu hluboko pod 3procentní hranici HDP určenou EU.

Ministr financí Steinbrück to nepopírá; poukazuje však na zadlužení ve výši 1 500 mld. eur a nezbytnost redukce u nového zadlužování. Z loňských 30 mld. eur by letošní dluhy státu měly poklesnout na 19,6 mld. eur - což by byla nejnižší hodnota od znovusjednocení. Za to občané zaplatí nejen zvýšenou DPH; ale zvýší se i daň z pojištění, k výraznému krácení dojde až u paušálů či nezdanitelné položky u spořitelů.

Zatímco v případě zrušení těchto daňových výhod si může být Steinbrück jistý podporou ze strany ekonomů, Rada zalců se vyjádřila ve svém posledním dobrozdání nazvaném „Promarněné šance“ kriticky ke krácení daňového příspěvku na financování pojistně cizorodých plnění zákonných nemocenských pokladen a nemocenských příspěvků hrazených státem za dlouhodobě nezaměstnané. Rada zalců má málo pochopení pro to, že kancléřka Merkelová opustila cestu propagovanou ještě v roce 2005 - tedy že náklady na zdravotnictví se v důsledku výraznějšího financování z daní oddělí od mzdy. Kvůli úlevám pro veřejné rozpočty nyní místo toho 70 mil. zákonných pojištěnců navíc zatíží zvýšením nemocenských příspěvků.

Naproti tomu se zdá, že Rada zalců se vyrovnala se zvýšením DPH; zatímco v roce 2005 varovala, že zvyšování daní přeruší jemné oživení konjunktury, dnes už jí hospodářský vzestup připadá dostatečně mohutný. O to větší má však starost, aby vlahý daňový deštík Steinbrücka nesvedl k povolení uzdy státní výdajové politiky.

Helmut Steuer

Schwedens Sozialstaat kostet weiter viel Geld

Švédský sociální stát stojí i nadále hodně peněz

Handelsblatt, 5./6./7.1.2007, Nr. 4, S. 5

I po značném zvýšení je německá DPH ve středu evropských sazeb

Mýtus žije: Švédsko je drahá země. Turisté, kteří v 80. a 90. letech navštívili Švédsko, byli šokováni vysokými cenami zeleniny a hlavně alkoholických nápojů. Ty doby jsou už minulostí a to i proto, že Švédsko vstoupilo v roce 1995 do EU. V minulých letech se ceny přizpůsobily, prodejci potravin jako je Lidl objevili švédský trh a ceny dále snížili, a proto už nejsou mnohé výrobky denní spotřeby dražší než v Německu - i přesto, že Švédsko spolu s Dánskem mají nejvyšší sazbu DPH v EU (25 %).

I přes výrazně vyšší DPH se spotřebitelům ve Švédsku nabízí i zboží, které je mnohem levnější než v Německu. Půl kilogramu kvalitní kávy, která v Německu přijde i na 4 eura, zde stojí okolo 2 eur. Ani při koupi osobního automobilu se po zvýšení DPH v Německu neprojevuje šestiprocentní rozdíl v sazbě: VW Golf Trendline stojí ve Švédsku 156 000 SEK tj. cca 17 300 eur, v Německu za něj zaplatíte 17 440 eur.

Podle vyjádření mluvčího švédského maloobchodu se výrazně zvýšil konkurenční tlak vnitřního trhu EU, což brání obchodníkům požadovat vyšší ceny - v případě příliš velkých cenových rozdílů si pak totiž lidé objednávají zboží přes internet.

Stejně jako v Německu, existují i ve Švédsku rozdílné sazby DPH: 12procentní snížená sazba se vztahuje na potraviny, 6procentní se váže na knihy, časopisy, jízdné v místní dopravě. Léky na předpis, které si lidé většinou platí sami, DPH nemají. K diskusi okolo rekordně vysoké DPH zde nikdy nedošlo, pouze příliš vysoké ceny potravin vedly před pár lety k protestům a vláda na ně reagovala snížením DPH u této skupiny zboží.

Mlčení většiny je způsobeno skutečností, že více než každý čtvrtý Švéd je přímo či nepřímo závislý na vysokých daňových příjmech státu, protože buď je ve veřejných službách zaměstnán nebo využívá zdejších sociálních plnění. Nelze se tedy divit vysoké akceptaci vysokých daní, vždyť nikdo si nepodřeže větev, na níž sedí.

Do roku 1960 se Švédsko od evropských sousedů nelišilo: tehdy tzv. obratová daň činila 4,2 procenta, pak ale prudce rostla až do roku 1977, kdy přesáhla 20 procent - stát jednoduše potřeboval peníze.

Tak tomu je dodnes; příjmy z DPH dosáhly v loňském roce 264,8 mld. SEK (29,4 mld. eur), tyto příjmy představují pětinu veškerých daňových příjmů. Ministr financí A. Borg (konzervativní strana), který od loňského září spravuje státní pokladnu, nebude navzdory ideologickým námitkám dosavadní stát blahobytu financovaný z daní příliš měnit. Na své webové stránce hlásá, že „Švédsko se rozhodlo pro takto financovaný sociální stát a proto také má rozsáhlý veřejný sektor“.

Podle propočtu švédského ministra financí dosáhla daňová kvóta v loňském roce impozantních 50,5 procenta. Letos by podle předpovědí měla lehce poklesnout na 48,1 procenta - především proto, že nová koaliční konzervativní vláda plánuje opatrné snížení daně z příjmů.

Pro zástupce svazu daňových plátců není DPH tématem pro diskusi, protože existují mnohem závažnější problémy - např. stále velmi vysoké zdanění příjmů.

Vítězný pochod DPH

DPH nastoupila v uplynulých čtyřiceti letech úspěšnou kariéru na celém světě. Koncem 60. let existovala podle údajů OECD pouze v deseti zemích, v roce 2002 už ve 136 zemích. Všechny průmyslové země ji vybírají jako spotřební daň; v USA ji v rozmezí 0-11 procent vybírají buď na úrovni obcí či jednotlivých států. V mnoha zemích sloužila DPH v důsledku liberalizace obchodu jako náhrada příjmů ze zrušených cel. Téměř všude je finanční přínos DPH na úrovni daně z příjmů, v Německu představuje DPH nejsilnější zdroj příjmů.

Od 90. let využívají vlády DPH i k tomu, aby u příjmů a zisků zredukovaly daně a přitom omezily výpadky příjmů. V Německu a dalších státech EU se jí využívá jako alternativy k sociálním výdajům, za účelem zlevnění faktoru práce.

V uplynulých 30 letech DPH neklesala téměř nikde, jen ve Francii v roce 1976 převýšila hodnotou 20 procent dnešních 19,6 procenta. Německo se sazbou 19 procent patří k zemím se spíše nižší sazbou.

Téměř ve všech zemích EU platí jedna či více snížených sazeb DPH. Pouze Dánsko a Slovensko mají jen jedinou sazbu a podle názoru ekonomů se chovají rozumně: ti se totiž všeobecně domnívají, že je lepší nezvýhodňovat daňově jednotlivé skupiny zboží a spíše cíleně poskytovat pomoc občanům, pro něž by DPH představovala neúměrnou zátěž. Snížené sazby se prakticky všude uplatňují u potravin a časopisů, novin a knih. Ve Velké Británii je od DPH osvobozena většina činností vázaných na výstavbu.

Sjednocování systémů DPH začalo v EU v roce 1977. Po vytvoření vnitřního trhu v roce 1993 existuje jednotný systém DPH, regulérní sazba se pohybuje v rozmezí mezi 15-25 procenty. Zvýšení o celé tři procentní body, jak tomu došlo v Německu na přelomu roku, je zatím v Evropě mimořádné.

Zpracovala M. Beránková